Passend Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

Jaarverslag 2021

SWV Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

Naam	Stg. Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws Vlaanderen (VO2903)
Werkgeversnummer	21656
Bezoekadres	Oude Vaart 1
Postcode en Woonplaats	4537 CD Terneuzen
Versie	0.34 d.d. 24-06-2022
Vastgesteld	

Passend Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

Inhoudsopgave

1 Voorwoord 3
2 Verslag toezichthoudend orgaan (raad van toezicht) 4
3 Algemene informatie 12
4 Beleid, kaders en activiteiten 16
5 Financieel beleid 26
6 Verantwoording van de financiën 29
7 Bijlage 1 Onderwerpen bestuur SWV VO 2021 40
8 Bijlage 2 Raad van Toezicht 2021 (t/m 31-7-2021) 42
9 Bijlage 3 Onderwerpen Raad van Toezicht 2021 (vanaf 1-8-2021) 43
10 Grondslagen van waardering, activa, passiva en resultaatbepaling 44
11 Balans per 31 december 2021 45
12 Staat van baten en lasten 2021 46
13 Kasstroomoverzicht 2021 47
14 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans 48
15 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 51
16 Diverse bijlagen 55
17 Controle verklaring 57
18 Ondertekening jaarstukken 61

1 Voorwoord

Hierbij treft u het jaarverslag 2021 aan van de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Naast een bestuursverslag, bevat dit jaarverslag ook de jaarrekening 2021 van het samenwerkingsverband. Daarnaast is er – als onderdeel van het bestuursverslag – een apart verslag van de intern toezichthouder.

Belangrijkste functie van het jaarverslag is de verantwoording over het gevoerde beleid in 2021. Welk beleid had het bestuur zich voorgenomen? Welke doelen waren gesteld? En hoe zit het met de realisatie daarvan?

We schetsen graag de belangrijkste ontwikkelingen in het verslagjaar. Zo zijn we o.a. trots op de ontwikkelingen in het kader van het project 'KansRijk', een samenwerkingsproject tussen voortgezet en voortgezet speciaal onderwijs. Verder is het bestuur trots op de opbrengsten van het inspectieonderzoek in september 2021, en op de collega's in de scholen die hieraan een bijdrage hebben geleverd. Daarnaast zijn we trots op de verder gaande samenwerking met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen, en de wijze waarop onze raad van toezicht deze samenwerking heeft omarmd.

Uiteraard is in 2021 opnieuw gesproken over de inzet van de middelen, in 2022 en in de komende jaren. Zorgen over de juiste balans tussen inkomsten en uitgaven en over oplopende financiële druk noopten het bestuur tot nadenken over gewijzigd beleid op dit punt.

Het kalenderjaar 2021 was ook het jaar waarin we opnieuw te maken kregen met de gevolgen van de Covid 19-pandemie, en met de maatregelen die ter bestrijding daarvan van toepassing waren. Dat is ook het Zeeuws-Vlaamse onderwijs – en met name leerlingen, ouders en scholen – niet ontgaan. Bijzondere aandacht werd geschonken aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en aan de risico's van leervertraging.

Op bestuurlijk front bundelden de stichtingen Respont en De Korre per 1 augustus 2021 hun krachten in één nieuw bestuur voor specialistisch onderwijs in Zeeland: Ozeo. Hiermee bestaat het bestuur van het samenwerkingsverband nu uit twee schoolbesturen, de Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen en Ozeo.

In het vervolg van dit jaarverslag, treft u in hoofdstuk 2 het verslag van de intern toezichthouder aan, daarna is er in hoofdstuk 3 algemene informatie over de organisatie van het samenwerkingsverband. Hoofdstuk 4 schetst de verantwoording van het inhoudelijke beleid. Het financiële beleid (incl. een beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden) en de verantwoording over de financiën treft u tenslotte aan in resp. de hoofdstukken 5 en 6. Het jaarverslag besluit met een overzicht van de door het bestuur en de raad van toezicht behandelde onderwerpen in 2021.

We nodigen onze lezers graag uit om te reageren op dit jaarverslag en met ons hierover de dialoog aan te gaan. Het bestuur deelt dit verslag daarom graag met alle aangesloten scholen en met de overige onderwijs- en ketenpartners. Daarnaast publiceert het bestuur dit verslag op de eigen website.

Het bestuur dankt alle aangeslotenen, medewerkers, schoolleiders en partners in de samenwerking (o.a. gemeenten en organisaties voor de jeugdhulpverlening) om iedere leerling een passende onderwijsplek te bieden, dan wel de zorg en ondersteuning die onze leerlingen nodig hebben!

P. J. de Witte
Voorzitter Bestuur

2 Verslag toezichthoudend orgaan (raad van toezicht)

Inleiding

Binnen de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen, opgericht op 11 oktober 2013, is vanaf het eerste begin een onafhankelijke raad van toezicht actief. Deze raad vervult de rol als toezichthoudend orgaan binnen het samenwerkingsverband. De leden geven binnen hun toezichthoudende functie samen met het bestuur inhoud en vorm aan de implementatie en uitvoering van passend onderwijs in de regio Zeeuws-Vlaanderen.

In de eerste helft van 2021 heeft de raad van toezicht van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen zich in samenwerking met de Stichting Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen in belangrijke mate voorbereid op een aanstaande wijziging van het governancemodel in dit samenwerkingsverband (PPOZV).

De raad zag hierin in samenwerking met het bestuur van de Stichting SWV Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen een unieke kans om de samenwerking met het primair en speciaal onderwijs in de regio te intensiveren, op het terrein van passend onderwijs. Ultiem doel is integratief onderwijs voor alle leerlingen in de regio in de leeftijd van 4-20 jaar.

Inmiddels is de scheiding tussen bestuur en intern toezicht in het SWV PPOZV per 1 augustus 2021 gerealiseerd. Er is een nieuwe raad van toezicht (in een personele unie met de raad van toezicht van SWV PO Zeeuws-Vlaanderen). Voor de voormalige leden van de raad van toezicht van SWV VO Zeeuws-Vlaanderen kwam daarmee een einde aan de zittingstermijn.

De samenwerkingsverbanden voor het passend primair onderwijs en het voortgezet onderwijs hebben sinds 1 augustus 2021 een eigen, nieuwe raad van toezicht. Deze worden gevormd door dezelfde personen. Dit zien we als een belangrijke vervolgstap in de samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden PO en VO. Vanaf de start van passend onderwijs hebben beide verbanden al een gezamenlijk onderwijsbureau aangestuurd door dezelfde directeur en met dezelfde beleidsondersteuner. Dit verslag is daarmee voor de periode 1 januari tot 31 juli 2021 een verantwoording door de voormalige raad van Toezicht en vanaf 1 augustus de verantwoording door de nieuwe raad van toezicht. Om de leesbaarheid van dit verslag te vergroten is er geen tweedeling gemaakt van die verantwoording, maar geldt deze voor beide situaties.

De onderwerpen waarover we als intern toezichthouder in dit verslag rapporteren zijn:
- Het toezicht op de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden door het bestuur
- De naleving van de wettelijke verplichtingen en de toepassing van de Code Goed Bestuur.
- De rechtmatige en doelmatige besteding van de middelen.
- Goedkeuring van de (meerjaren)begroting, het jaarverslag, meerjarenbegroting inclusief risico- en continuïteitsparagraaf.
- De belangrijkste vraagstukken die door de intern toezichthouder in 2021 zijn besproken.
- De manier waarop we vanuit de toezichthoudende rol het bestuur hebben geadviseerd en ondersteund.

Deze vragen worden in het verdere verloop van dit verslag (H1) successievelijk beantwoord. Voor uw overzicht worden subtitels c.q. 'kopjes' gemaakt voor de onderscheiden antwoorden.

Statutaire taken

De raad van toezicht houdt toezicht op het beleid van het bestuur van het Samenwerkingsverband en op de algemene gang van zaken binnen de Stichting. De raad ziet toe op het bereiken van de statutaire doelen m.b.t. passend onderwijs, op de uitvoering van de wettelijke taken en op de waarde voor de samenleving.

De leden van de Raad van Toezicht stellen zich onafhankelijk en kritisch op, hebben affiniteit met onderwijsondersteuning in Zeeuws-Vlaanderen en zijn niet rechtstreeks verbonden met een van de organisaties. De raad is divers samengesteld, met verschillende deskundigheden en achtergronden. De raad van toezicht bestaat uit maximaal 5 leden (en minimaal 3 leden). Eén zetel in de raad van toezicht is bezet op bindende voordracht van de ondersteuningsplanraad.

Er is geen sprake van een directe werkgeversrelatie tussen het bestuur van het samenwerkingsverband en de raad van toezicht. Er is immers sprake van zgn. verplichte 'aangeslotenen'. De bestuurders worden benoemd en afgevaardigd door hun eigen raad van toezicht. Het ontbreken van een directe werkgeversrelatie betekent overigens niet dat de leden van de raad hun rol als toezichthouder niet zouden kunnen opnemen. Deze wordt

juist actief en in samenhang en in balans vervuld (klankbord/adviseur, toezichthouder, tegenspeler, 'critical friend').

De raad stelde zich ook in 2021 zo onafhankelijk mogelijk op en volgde op constructieve en kritische wijze het bestuurlijk-strategisch handelen van het bestuur. Opgemerkt wordt dat de raad van toezicht van oudsher volledig extern is samengesteld, met onafhankelijke leden.

Samenstelling

Het toezichthoudend orgaan van het samenwerkingsverband bestond in 2021 uit de volgende personen:

In de periode van 1 januari t/m 31 juli 2021:

J.H. Mulder (voorzitter)
Hoofdfunctie: directeur Ruimtelijk Domein en Duurzaamheid, gemeente Roosendaal
Nevenfuncties: <aanvullen>

P.A.W. Sebregts (vice-voorzitter)
Hoofdfunctie: zelfstandig financieel adviseur
Geen nevenfuncties

G.A.M. de Bruijckere (lid)
Hoofdfunctie: dierenarts bij Sterkliniek Dierenartsencentrum West in Oostburg & Breskens
Nevenfuncties: <aanvullen>

M.M.J. van de Velde-den Hollander (lid):
Hoofdfunctie: directeur en orthopedagoog-generalist Educonsult Zeeland
Nevenfunctie: <aanvullen>

A.J.M. van Pamelen (lid):
Hoofdfunctie: regiomanager Intervence
Geen nevenfuncties

En in de periode van 1 augustus t/m 31 december 2021:

Dhr. E.C. Roijers	Interim-voorzitter; voorzitter vanaf 1-1-2022
Dhr. E.S.A. Lots	lid RvT; vicevoorzitter vanaf 1-1-2022
Mevr. A. van der Zijden	lid RvT
Mevr. I. de Vries	lid RvT

In de periode van 1 november t/m 31 december 2021:

Dhr. J.S. de Regt	lid RvT (Dhr. De Regt is later gestart, op 1-11-2021)

Vanaf 1-1-2022 is een auditcommissie samengesteld. Mevr. I. de Vries en dhr. J.S. de Regt vertegenwoordigen hierin de raad.

Vanaf 1-1-2022 is een kwaliteitscommissie samengesteld. Mevr. A. van der Zijden en dhr. E.S.A. Lots vertegenwoordigen hierin de raad.

Vanuit de raad is mevr. A. van der Zijden het eerste aanspreekpunt voor de medezeggenschap. Zij is benoemd op bindende voordracht van de ondersteuningsplanraad.

Vergoeding leden raad van toezicht

De vergoeding van de leden bedraagt € 300 bruto per maand per lid, € 420 bruto per maand voor de voorzitter. Reiskosten € 0,19/km. Verder volledige vergoeding tolkosten Westerscheldetunnel. In 2022 zal nieuwe besluitvorming plaats vinden m.b.t. de vergoeding (Zie notitie 'Besluit rvt honorarium' van dhr. E. Roijers dd. 21-12-2021. Betreft een besluit dd. 20-12-2021).

Omdat er sprake is van een raad van toezicht met dezelfde samenstelling c.q. personen dan de raad van toezicht van het SWV POZV, wordt 50% van de vergoeding in rekening gebracht bij SWV VOZV en de andere 50% bij SWV PPOZV. De vermelde vergoeding is dus voor 2 samenwerkingsverbanden.

Opdracht aan accountant

Van Ree Accountants te Geldermalsen ontving in het najaar van 2020 opnieuw de opdracht voor de controle van de jaarrekening 2021 van de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

Afstemming governance met PPO

In 2021 is met name voor het samenwerkingsverband PPO Zeeuws-Vlaanderen de verandering van governancemodel geëffectueerd. Het bestuur van het samenwerkingsverband PPO heeft daartoe eerst nieuwe statuten opgesteld en vervolgens vastgesteld waarin die nieuwe vorm van governance is uitgewerkt. Omdat er een personele unie werd beoogd voor de bemensing van de raad van toezicht met het samenwerkingsverband VO heeft het VO zijn statuten afgestemd op de nieuwe statuten van PO. Bij het VO liepen de meeste termijnen van de zittende leden in de reeds bestaande RvT van het SWV-VO af. De overige leden van die RvT gaven aan dat zij de ontwikkeling naar die personele unie dermate belangrijk vonden dat zij hun lidmaatschap ter beschikking hebben gesteld. Dit maakte de weg vrij om als SWV-PO en SWV-VO een gezamenlijke wervingsprocedure te starten. Ter ondersteuning van dat proces is uit een aantal aanbieders een extern wervings- en selectiebureau geselecteerd. Uit de besturen van de beide samenwerkingsverbanden is een werkgroep gevormd die als opdracht had een team van beoogde RvT-leden voor te stellen ter benoeming aan de besturen van beide samenwerkingsverbanden. Vanuit de wet op de medezeggenschap hebben beide ondersteuningsplanraden (OPR) het recht om een lid van de RvT voor te dragen. Om die reden is zowel uit de OPR PO als VO een lid toegetreden tot die werkgroep. Op basis van vastgestelde profielen is een wervingscampagne gestart en op basis van twee gespreksrondes zijn een vijftal kandidaten voorgelegd. Vier kandidaten werden benoemd per 1-8-2021 door het voormalige Algemeen Bestuur van PPOZV en door de raad van toezicht van het samenwerkingsverband VO. Een vijfde lid, dhr. J.S. de Regt, startte later in de raad, en werd benoemd per 1-11-2021. Het samenwerkingsverband VO kende – i.t.t. PO - al een raad van toezicht en deze heeft, conform de oude statuten, de nieuwe raad van toezicht benoemd. Een van deze leden is benoemd op voordracht van de OPR.

Toezicht op het bestuur

Kerntaak van het bestuur is er voor te zorgen dat er voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar is. Verder zijn er de wettelijke taken en wordt ook eigen beleid uitgevoerd, zoals beschreven in de ambities en doelen in het ondersteuningsplan.

De Raad van Toezicht van het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen volgde ook in 2021 de ontwikkelingen m.b.t. passend onderwijs in de regio, en liet zich tijdens zijn vergaderingen hierover uitgebreid informeren. Standaard staat het punt 'Ontwikkelingen passend onderwijs in het samenwerkingsverband' op de agenda. Zo liet de raad zich in 2021 o.a. informeren over de voortgang rond het project 'KansRijk', een samenwerkingsproject tussen VSO en VO. Via deze samenwerking kunnen meer leerlingen deelnemen aan het reguliere onderwijs op de VO-locaties.

Middels de agendering van diverse onderwerpen en beleidsontwikkelingen is de raad naar tevredenheid in de gelegenheid gesteld toezicht te houden op het beleid van het bestuur, op de algemene gang van zaken, alsmede op de uitvoering en de kwaliteit van de activiteiten. We verwijzen in deze graag naar de bijlagen aan het eind van dit jaarverslag: Onderwerpen Raad van Toezicht 2021.

In de verhouding met het bestuur, stelt de raad zich het ene moment op als klankbord/adviseur voor het bestuur, en op het andere moment, als kritisch-positief tegenspeler of scherpe gesprekspartner. De raad denkt mee door zijn ervaring, kennis en kunde ter beschikking te stellen. De raad houdt daarnaast toezicht op het functioneren van het bestuur met professionele tegenkracht, namens de samenleving. Regelmatig wordt gesproken vanuit het maatschappelijk belang of verwezen naar de maatschappelijke opdracht van de Stichting. Meer specifiek wordt opgeroepen het belang van de leerling centraal te blijven stellen.

Toezicht op het beleid

Specifiek volgde de raad de uitvoering van het jaarplan 2021, in het bijzonder de ontwikkelingen binnen het project 'Kansrijk'. Daarnaast ging de aandacht uit naar thema's als de ontwikkeling van de governance-structuur van het samenwerkingsverband en naar de versterking van de basisondersteuning. In H4 van dit

jaarverslag wordt uitgebreider verwezen naar de beleidsthema's van 2021. We sluiten daar als toezichthoudend orgaan graag op aan.

Ook besprak de raad het plan van aanpak voor de evaluatie en ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan. Besloten werd de evaluatie vóór de zomer te doen, en de ontwikkeling na de zomer verder op te pakken. In de periode tot 1 augustus volgde de raad tevens de ontwikkelingen m.b.t. de recrutering van de nieuwe RvT-leden op de voet. Daarbij werd intensief samengewerkt en afgestemd met het bestuur van het Samenwerkingsverband PO.

In de bijeenkomsten van februari, maart en mei 2021 ging speciale aandacht uit naar de uitgangspunten, het kader en de uitwerking van de (meerjaren)begroting. De raad liet zich door het bestuur regelmatig informeren over de totstandkoming van de meerjarenbegroting.

De raad van toezicht spreekt zijn waardering en dank uit voor de inzet van de commissie Governance in het proces in 2021.

De nieuwe RvT die op 1 augustus is gestart is in 2021 begonnen met het definiëren van zijn toezichtskader inclusief alle formele documenten die bij dit governancemodel horen.

Toezicht op het beleid in 2021

1. **Samenwerking tussen voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs**
   De notitie 'Saman' van VO Zeeuws-Vlaanderen die eind 2020 werd gepresenteerd leverde binnen het bestuur van het samenwerkingsverband de nodige fricties op. De raad van toezicht constateerde dat de reeds moeizame samenwerking tussen de aangesloten besturen daardoor niet verbeterde. Door zich steeds goed te laten informeren en te intermediëren tussen de besturen met oog voor de doelen van het samenwerkingsverband heeft de raad geprobeerd een betere samenwerking te realiseren. In het voorjaar kon de raad gelukkig constateren dat het bestuur meer op één lijn kwam en zelfs tot een voorstel kwam van een nieuw organisatiemodel van extra ondersteuning in nauwe samenwerking (project KansRijk).

2. **Meerjarenbegroting**
   Nadat de raad haar goedkeuring gegeven had aan de begroting 2021, bleek het bestuur grote moeite te hebben om tot een acceptabele meerjarenbegroting te komen. De meerjarenbegroting bleef grote tekorten kennen die onverminderd voor spanning zorgden binnen het bestuur. Uiteindelijk is de raad akkoord gegaan met een meerjarenbegroting, waarbij de raad wel constateerde dat de uitdagingen voor de komende jaren onverminderd groot blijven en daarom nieuw of aangepast beleid vergen.

3. **Ondersteuningsplan**
   De raad heeft input geleverd voor de evaluatie van het huidige ondersteuningsplan. In het najaar start een traject voor het nieuwe 4-jarenplan.

4. **Governance**
   De raad is nauw betrokken geweest bij het meedenken over een andere wijze van governance om daarmee de samenwerking met het samenwerkingsverband primair onderwijs te kunnen versterken. De voormalige raad van toezicht won in februari 2021 juridisch advies in over de keuze voor een personele unie, over de samenwerkingsovereenkomst en over het rooster van aftreden. Uiteindelijk heeft de raad besloten om met ingang van 1 augustus 2021 te komen tot een volledig nieuwe samenstelling, waarbij de raad van toezicht werkt conform een zogenaamde personele unie met de toezichthouder van het samenwerkingsverband primair onderwijs. De nieuwe statuten werden goedgekeurd in de vergadering van 2 februari 2021.

   Om een volledige nieuw start te kunnen maken en de zittingstermijnen van de huidige leden rondom die datum eindigden, is besloten om samen met het primair onderwijs een werving te starten voor een volledig nieuw samengestelde raad van toezicht. Daarvoor is in goed overleg een extern bureau ingeschakeld. Tevens is met instemming van de ondersteuningsplanraad een convenant opgesteld om uitvoering te kunnen geven aan de medezeggenschap inzake de samenstelling van de raad van toezicht.

   Om het een en ander mogelijk te maken heeft de raad ingestemd met nieuwe statuten en een nieuw bestuursreglement.

Met het bestuur zijn tevens afspraken gemaakt over het bewaken van de continuïteit bij de overgang naar de nieuwe raad van toezicht. Dit heeft onder andere geresulteerd in de deelname van twee toezichthouders aan de startbijeenkomst van de nieuwe raad en het vierjaarlijkse inspectieonderzoek in het najaar. Geconcludeerd kan worden dat deze overdracht soepel verlopen is.

5. Het jaarverslag 2020 is door de raad goedgekeurd. Op 29 juni 2021 was er een overleg met accountant Johan Berkouwer van Van Ree Accountants over de jaarrekening en het jaarverslag, en over het verslag van bevindingen n.a.v. de accountantscontrole.

Vanaf september 2021/ situatie met de nieuwe raad van toezicht:

1. De nieuwe Raad van Toezicht heeft zich tijdens een 'kennisdag' uitgebreid laten informeren over de werkwijze van het samenwerkingsverband, de rol en betekenis van het ondersteuningsplan en de wijze van financiering. Zie ook de inhoud van het programma 'Kennis- en inwerkdag' in bijlage 3 'Onderwerpen raad van toezicht 2021'
2. Er heeft een besloten overdracht plaatsgevonden van de oude Raad van Toezicht naar de nieuw benoemde raad van toezicht.
3. De raad van toezicht heeft kennis gemaakt met de Ondersteuningsplanraad (OPR), daarbij ondersteund door het lid dat specifiek de relatie met de OPR onderhoudt.
4. De raad heeft afspraken gemaakt over de werkwijze met betrekking tot de vergaderingen en de voorbereiding daartoe.
5. De raad heeft de verdere uitwerking van de governance ter hand genomen en een jaarplan en jaarplanning vastgesteld.
6. De nieuwe raad van toezicht heeft voorbereidende besprekingen met het bestuur gehouden over het nieuw op te stellen Ondersteuningsplan, met daaraan gekoppeld de nog goed te keuren jaar- en meerjarenbegroting.
7. Met name de meerjarenbegroting baart de nieuwe raad van toezicht zorgen vanwege het voorziene oplopende tekort in de financiering.
8. Deze zorgen worden door het bestuur in dezelfde mate gedeeld en de dialoog daarover verloopt constructief.
9. De raad heeft kennisgenomen van het inspectierapport vierjaarlijks onderzoek VOZV d.d. 28 september 2021.
10. De raad heeft kennisgenomen van het accountantsverslag 2020 van Van Ree Accountants.

Code Goed Bestuur

Het bestuur en de raad van toezicht volgden in 2021 de Code Goed Bestuur voor het verbeteren van de onderwijskwaliteit. De nieuwe raad van toezicht oriënteerde zich in een vroeg stadium op de Code Goed Toezicht (VTOI-NVTK). Deze bestaat naast de Code Goed Bestuur.

De bestuurlijke inrichting van het samenwerkingsverband en het bestuurlijk functioneren worden getoetst aan de principes van de Code Goed Bestuur. De raad van toezicht is van mening dat de wettelijke verplichtingen in voldoende mate worden nageleefd.

In de gekozen besturingsstructuur is er sprake van scheiding tussen bestuur en toezicht. De scheiding van de toezichtfunctie (Raad van Toezicht) en bestuursfunctie (schoolbesturen voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs) draagt bij aan de gewenste rolzuiverheid.

Sinds de aanstelling van een nieuwe directeur (november 2018) en meer focus van het bestuur op beleid en realisatie, zijn de rollen binnen het samenwerkingsverband veranderd. Het bestuur is v.w.b. de plannen en de maatregelen meer gericht op het 'wat, minder op het 'hoe'. Binnen kaders krijgt de directeur de opdracht om de doelen te realiseren. De raad volgt deze ontwikkeling intensief, in relatie tot de processen die relevant zijn voor de realisatie van het doelstellingen van het ondersteuningsplan.

Doelmatigheid en rechtmatigheid besteding middelen

Door de manier waarop de financiële administratie van het samenwerkingsverband is ingericht, is de kans op onrechtmatige inzet van de middelen klein. De financiële verwerking van de inzet van de middelen wordt niet uitgevoerd door het bureau van het samenwerkingsverband zelf. De uitvoering van de financiële administratie is belegd bij een van de aangesloten schoolbesturen. Er is daartoe een eigen administratie ingericht en voor de uitvoering is een medewerker voor een deel van de week gedetacheerd bij het SWV.

Er is sprake van een functiescheiding: de directeur van het samenwerkingsverband accordeert facturen en betaling en zet deze door naar de financiële administratie. Deze boekt de facturen in en zet ze klaar voor betaling bij de bank. Daarna worden de betalingen vrijgegeven door de penningmeester in het bestuur. Daarnaast zet het samenwerkingsverband ook nog een externe controller in die zicht houdt op en rapporteert over de inzet van financiële middelen. Over het boekjaar 2021 heeft de accountant aangegeven dat er geen tekenen zijn van onrechtmatige inzet van middelen.

De Raad van Toezicht hield in 2021 toezicht op de rechtmatige verwerving en de doelmatige, efficiënte en rechtmatige besteding van de middelen en heeft op deze punten geen bijzonderheden geconstateerd. Leidend voor de beoordeling door het interne toezicht van de doelmatige inzet van middelen is het vastgestelde ondersteuningsplan. De inzet van de financiële middelen is te verdelen in drie hoofdcategorieën. Het grootste deel betreft de financiële middelen die gekoppeld zijn aan de toelaatbaarheidsverklaringen (tlv's) die aan leerlingen worden toegewezen. Deze tlv's worden aangevraagd door verwijzende scholen of het betreft aanvragen voor verlenging door scholen waar de leerling al is geplaatst. De afweging of die aanvraag terecht is en wat de hoogte van de ondersteuningsbekostiging is wordt conform wettelijke regels bepaald door het (bureau) samenwerkingsverband, op basis van onafhankelijk advies door deskundigen

De tweede hoofdcategorie betreft de overdracht van de LWOO bekostiging en de overdrachten lichte en zware ondersteuning aan het schoolbestuur voor regulier voortgezet onderwijs. De verantwoording van de besteding van deze middelen gebeurt via het jaarverslag van het schoolbestuur. De derde categorie betreft de organisatiekosten van het bureau van het samenwerkingsverband. Het grootste deel van die kosten betreffen de personele lasten van de beide personeelsleden. Daarmee is het redelijk eenvoudig zicht te hebben op de doelmatigheid en rechtmatigheid.

Goedkeuringen

Ondersteuningsplan

Het op 19 juni 2018 goedgekeurde ondersteuningsplan (2018-2022) is ook in 2021 voor de Raad steeds de basis geweest voor het toezicht en voor het gesprek met het bestuur. De Raad dacht bij de start van het ondersteuningsplan mee over de organisatievisie en over de doelen van het huidige ondersteuningsplan, specifiek ook over de financiële vertaling daarvan. Tevens dacht de raad mee over een sterkere koppeling tussen het beleid, het instrumentarium en de doelen van het ondersteuningsplan.

De raad is zich steeds bewust geweest van de voortgang van het ondersteuningsplan, met name waar het gaat om de realisatie van de doelen.

In april/mei 2021 is met het oog op de ontwikkeling van een nieuw ondersteuningsplan (ingaande 1-8-2022) de evaluatie van het bestaande ondersteuningsplan opgestart. In juni 2021 evalueerde de raad intern het bestaande ondersteuningsplan, a.d.h.v. een aantal vragen.

Begrotingen

Het verslagjaar 2021 begon voor de raad met de goedkeuring van de jaarbegroting 2021 (versie 0.7d) incl. toelichting, uitgangspunten en scenarioberekeningen.

De meerjarenbegroting 2021-2024 dd. 22-6-2021 is op 24 juni 2021 vastgesteld door het bestuur en op 29 juni 2021 goedgekeurd door de raad van toezicht. De toelichting werd aangepast.

Inmiddels heeft de raad op 10-2-2022 de nieuwe begroting 2022 versie 0.131 goedgekeurd en kennis genomen van de voorgelegde meerjarenbegroting. Uiterlijk in juni 2022 wordt een gewijzigde begroting voorgelegd waarin enerzijds wordt aangegeven op welke manier de (meerjaren-)begroting structureel dekkend wordt gemaakt en anderzijds wordt aangegeven dat de aangesloten schoolbesturen onderling een afspraak hebben gemaakt over de onderlinge verdeling van de niet gedekte tekorten.

Volgen realisatie begroting

Middels financiële voortgangsrapportages c.q. kwartaal- en managementrapportages werd de raad van toezicht in 2021 periodiek geïnformeerd over de begroting, de realisatie daarvan en over de forecast voor de afsluiting van het (financiële) kalenderjaar.

Aangezien deze rapportages voor de raad nieuw waren, is in november 2021 tijdens een kennis- en inwerkmiddag uitgebreider stil gestaan bij de financiële systematiek van passend onderwijs en bij hoe de begroting van het samenwerkingsverband is opgebouwd.

Jaarverslag

Op 29 juni 2021 concludeerde de accountant, in aanwezigheid van de raad en het bestuur, dat het jaarverslag 2020 voldeed aan de eisen. Het jaarverslag 2020 werd goedgekeurd (incl. jaarrekening 2020, bestuursverslag 2020 en verslag intern toezichtorgaan).

Van Ree Accountants te Geldermalsen ontving in het najaar van 2021 opnieuw de opdracht voor de controle van de jaarrekening 2021 van de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Deze taken zijn in 2021 naar tevredenheid uitgevoerd.

Uitwerking overige statutaire taken

Gezien zijn statutaire taak, laat de raad zich bestuurlijk informeren aan de hand van een jaar- en informatieplanning. Hierin heeft de rapportage over financiën en de voortgang van het ondersteuningsplan een duidelijke plek. Specifiek houdt de raad toezicht op de realisatie van de doelen uit het ondersteuningsplan. Het instrumentarium hiervoor wordt doorontwikkeld.

De raad laat zich steeds gericht informeren over de belangrijkste beleidsthema's en speerpunten van het bestuur (o.a. integratief voortgezet onderwijs, de toekomst van ondersteuning en begeleiding en het op orde krijgen van de financiën). De betekenis van deze thema's voor leerlingen die passend onderwijs nodig hebben, staat steeds centraal.

Middels management- en kwartaalrapportages en met kwalitatief goede, financiële analyses van de controller, volgde de Raad de realisatie van de begroting en van de meerjarenbegroting.

De jaar- en informatieplanning, de management- en kwartaalrapportages en de overige genoemde verantwoordingen vormen tezamen het risicobeheersings- en controlesysteem. Dit systeem heeft ook in 2021 adequaat gefunctioneerd. Tegelijkertijd blijven Raad, bestuur en bureau zich inzetten voor de verdere ontwikkeling van dit systeem en het bijbehorende instrumentarium.

Ondersteuning en advisering bestuur

De raad van toezicht is in 2021 als intern toezichthouder een serieuze sparringpartner gebleken van het bestuur. Er werd uitgebreid meegedacht over de ontwikkelingen en de beleidsvraagstukken. Op geen enkel moment leidde dat tot problemen of onoverkomelijke knelpunten.

Er werd intensief meegedacht bij de ontwikkeling van de nieuwe jaarbegroting en de meerjarenbegroting. Deze dient nog te worden goedgekeurd door de raad van toezicht.

Punt van aandacht is scherper te worden op de (tussentijds) te bereiken doelen en mijlpalen, en na te gaan welke resultaten behaald worden. Verder ook optimaal gebruik te maken van de informatie over passend onderwijs vanuit het werkveld.

Samenwerking in de regio

De raad toonde ook in 2021 bijzondere interesse voor de regionale ontwikkelingen m.b.t. de samenwerking tussen de VO- en VSO-scholen in Zeeuws-Vlaanderen, inclusief het praktijkonderwijs (PRO). Dat spitste zich met name toe op de ontwikkelingen in het kader van integratief voortgezet onderwijs en op nieuwe vormen van samenwerking. Dit viel samen met de inzet van het bestuur om op dit punt intensiever aan de slag te gaan.

Voor de samenwerking met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen wordt verwezen naar het begin van dit verslag. Hier wordt op uitgebreide wijze de samenwerking beschreven op het terrein van de governance, in het bijzonder t.a.v. de vorming van een nieuwe raad van toezicht.

Samenvatting en conclusies

In 2021 zijn belangrijke onderwerpen als de samenwerking tussen voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs, de meerjarenbegroting en de voorbereiding op een nieuw ondersteuningsplan op tafel gekomen. Daarnaast is onder toezicht van een nieuwe raad een forse impuls gegeven aan de afstemming tussen primair,

speciaal en voortgezet (speciaal) onderwijs. De raad kijkt met tevredenheid terug op deze ontwikkelingen en hecht eraan dat raad en bestuur zich samen blijvend inzetten om het beleid verder door te ontwikkelen.

Verwacht wordt dat het intern toezicht zich doorontwikkelt en gezond tegenspraak blijft bieden aan het bestuur. Tegelijkertijd ontwikkelt het bestuurlijke speelveld zich verder en zullen de deelnemende schoolbesturen elk hun rol spelen in de beleidsvorming. De verwachtingen van de nieuwe raad van toezicht zijn in dat opzicht hoog gespannen.

De raad concludeert in 2021 opnieuw intensief toezicht te hebben gehouden op het beleid van het bestuur, zowel inhoudelijk (bewaking van de statutaire doelen), als financieel als op het terrein van de bedrijfsvoering. De raad stelde zich doorgaans kritisch, doch constructief op t.o.v. de ontwikkelingen. Men liet zich breed informeren, steeds met het belang van leerlingen, de juiste ondersteuning en goed onderwijs voor ogen. In samenwerking met het bestuur wordt het beleid m.b.t. passend onderwijs voortgezet. De raad zal de verdere ontwikkelingen ook in 2021 nauwlettend blijven volgen. De intensivering van de samenwerking tussen het PO en het VO geeft een mooi en vertrouwenwekkend perspectief voor de toekomst.

Als toezichthouder zijn we van oordeel dat het samenwerkingsverband zich ook in de corona-periode in 2021 goed staande heeft gehouden en de haar toebedeelde taken goed heeft uitgevoerd. Terugkijkend op ons eigen functioneren zijn we als toezichthouder zeer tevreden over de transitie die we in 2021 hebben gemaakt naar een raad van toezicht voor zowel het samenwerkingsverband PO als het samenwerkingsverband VO. Daarbij is het nu reeds nuttig gebleken dat beide raden van toezicht door dezelfde personen worden ingevuld. Er was maar een korte periode nodig na 1 augustus 2021 om als beide partijen in de eigen rol te komen.

Voor 2022 is de afronding van het nieuwe ondersteuningsplan met bijbehorende meerjarenbegroting en jaarplannen een belangrijk speerpunt als referentiekader voor het toezicht op het functioneren van het samenwerkingsverband.

E.C. Roijers
Voorzitter raad van toezicht in periode 1 augustus t/m 31 december

3 Algemene informatie

3.1 Juridische structuur

Het samenwerkingsverband kent een stichtingsstructuur. De Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen, opgericht op 11 oktober 2013, is ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 58991107.

De goedkeuring van de laatste statutenwijziging dateert van 2 februari 2021. Dit keer i.v.m. het aangaan van een personele unie met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen en bedoeld voor de inrichting van een gemeenschappelijke raad van toezicht. De Zeeuws-Vlaamse samenwerkingsverbanden gingen voor het onafhankelijke toezicht per 1 augustus 2021 over tot 2 afzonderlijke raden van toezicht die bezet worden door dezelfde mensen. Dit vergde gelijkschakeling van de statuten tussen de 2 stichtingen. Er trad per 1 augustus 2021 een nieuwe raad van toezicht aan. De voormalige raad van toezicht – actief t/m 31 juli 2021 – trad af, met goedkeuring van de personele unie.

Voor de personele unie werd tevens een nieuwe samenwerkingsovereenkomst afgesloten met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Het bevoegd gezag nummer van het samenwerkingsverband is VO2903.

3.2 Bevoegd gezag

De stichting met het DUO-relatienummer 21656 is het bevoegd gezag van het samenwerkingsverband Passend Onderwijs regio VO2903.

Het correspondentieadres is postbus 375, 4530 AJ te Terneuzen, het bezoekadres is Oude Vaart 1, 4537 CD te Terneuzen. Telefoonnummer is 0115-649200. Informatie over het samenwerkingsverband treft u aan op de website www.pozv.nl. Het algemeen mailadres is info@pozv.nl. Contactpersoon is dhr. Q. Videler, directeur van het samenwerkingsverband (quintvideler@pozv.nl).

3.3 Deelnemende schoolbesturen

Op basis van de regio-indeling voor het VO maken de scholen voor voortgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs in de gemeenten Terneuzen, Hulst en Sluis deel uit van het samenwerkingsverband. In onderstaande tabel zijn de aangesloten besturen en scholen opgenomen:

Soort	Deelnemend schoolbestuur	Naam	Plaats
VO	Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen	Het Reynaertcollege	Hulst
VO	Idem	Het Lodewijk College	Terneuzen
VO	Idem	Het Zwin College	Oostburg
PRO	Idem	Praktijkschool Hulst	Hulst
PRO	Stichting Respont → per 1 augustus 2021: Ozeo	Praktijkschool De Sprong	Terneuzen
VSO	Stichting Respont → per 1 augustus 2021: Ozeo	De Argo (VSO-cluster 4)	Terneuzen
VSO	Stichting De Korre → per 1 augustus 2021: Ozeo	De Wingerd (VSO-cluster 3)	Terneuzen

Tot en met 31 juli 2021 waren 3 besturen aangesloten bij het Samenwerkingsverband: Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen, Stichting Respont en Stichting De Korre. Vanaf 1 augustus 2021 waren er a.g.v. de fusie tussen Respont en De Korre slechts nog 2 schoolbesturen aangesloten: Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen en Ozeo.

3.4 Doelstelling van de organisatie - kernactiviteiten

Het samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen in de regio Zeeuws-Vlaanderen en daarmee een dekkende ondersteuningsstructuur in de regio. De onderwijsorganisaties zijn daartoe bestuurlijk aangesloten bij de Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

De ondersteuningsvoorzieningen leiden ertoe dat leerlingen woonachtig in de regio een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en dat leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen.

Scholen en hun besturen zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de organisatie van de extra onderwijsondersteuning voor leerlingen. Zij zijn verplicht in het regionale samenwerkingsverband met elkaar

samen te werken om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Alle schoolbesturen hebben een zorgplicht.

Het samenwerkingsverband ontvangt budgetten voor lichte en zware ondersteuning. De gezamenlijke schoolbesturen maken in het samenwerkingsverband afspraken over de inhoudelijke aanpak en over de verdeling van de middelen. Zo is maatwerk mogelijk. Het samenwerkingsverband legt die afspraken vast in een ondersteuningsplan. Evenals elders in het land, is ook het samenwerkingsverband in Zeeuws-Vlaanderen budgettair verantwoordelijk voor de middelen voor onderwijsondersteuning aan leerlingen. Het streven is de doelen te realiseren binnen het beschikbare budget.

3.5 Interne organisatiestructuur

Hieronder volgt een schematische weergave van de organisatiestructuur:
Sinds 1 november 2018 is een directeur aangesteld: Dhr. Q. Videler. Voorheen was er sprake van een coördinator.

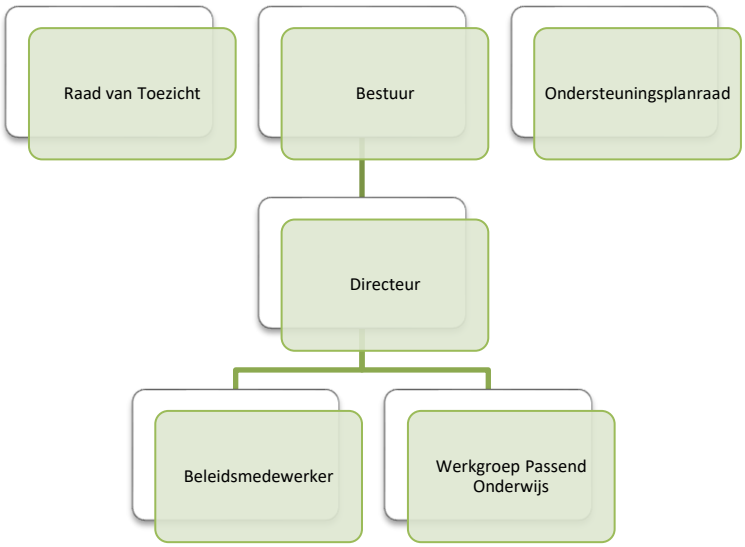

In het kader van 'good governance' kent het samenwerkingsverband een Raad van Toezicht. Deze bestaat uit vijf onafhankelijke toezichthouders. Voor de samenstelling van deze raad wordt verwezen naar het verslag van het toezichthoudend orgaan in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

Het Bestuur van de Stichting werd in 2021 gevormd door de volgende personen (met vermelding van deelnemend bestuur):

In de periode van 1 januari t/m 31 juli 2021:

Naam bestuurslid	Functie SWV	Deelnemend bestuur
Dhr. P. de Witte	Voorzitter	Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen
Dhr. F. van Esch	Penningmeester	Stichting De Korre
Dhr. T. Hut	Lid Bestuur	Stichting Respont

De heren P. de Witte en S. van Nispen vormen sinds 1-8-2019 samen het College van Bestuur van de Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. P. de Witte is voorzitter van dit College, S. van Nispen is lid College. Zij zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het strategisch beleid van de Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen.

Dhr. S. van Nispen neemt i.v.m. zijn portefeuille financiën, huisvesting en personeel & organisatie standaard deel aan de bestuursvergaderingen van het Samenwerkingsverband. De Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen heeft statutair echter maar één stem in het bestuur.

In de periode van 1 augustus t/m 31 december 2021:

Naam bestuurslid	Functie SWV	Deelnemend bestuur
Dhr. P. de Witte	Voorzitter	Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen
Dhr. F. van Esch	Penningmeester	Stichting Ozeo

Formeel zijn er 2 bestuursleden (Dhr. De Witte en Dhr. Van Esch). Hun medebestuurders in de eigen organisaties, S. van Nispen en T. Hut van resp. de Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen en de Stichting Ozeo, nemen deel als secondant aan de bestuursvergadering van het samenwerkingsverband.

Bureau Samenwerkingsverband

Voor de beleidsondersteuning en -uitwerking, alsmede voor de uitvoering van de taken van het samenwerkingsverband, heeft het samenwerkingsverband een directeur en een beleidsmedewerker aangesteld. Voor de directeur geldt sinds juni 2019 een managementstatuut.

Naam functionaris	Functie SWV	Soort dienstverband
Dhr. Q. Videler	Directeur (per 1-11-2018)	Kosten gemene rekening 0,5 FTE
Dhr. R. de Bruijne	Beleidsmedewerker	Kosten gemene rekening 0,4 FTE

Aanstelling van beide functionarissen vindt plaats op basis van een overeenkomst kosten gemene rekening met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Zowel de directeur als de beleidsmedewerker zijn in dienst van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

Werkgroep
Ter advisering van het bestuur en in verband met de beleidsmatige ondersteuning van de directeur is een werkgroep actief. De werkgroep Passend onderwijs levert onderwijskundig advies en ontwikkelt daarbij voorstellen voor de praktische organisatie van passend onderwijs. De werkgroep Passend onderwijs bestaat uit vertegenwoordigers op het terrein van leerlingenondersteuning van alle aangesloten scholen.

Ondersteuning Kindkans (applicatie voor ondersteuningstoewijzing en systeem voor uitwisseling leerlingeninformatie)
Vanaf 1-1-2020 is 0,1 fte van de inzet van een van de begeleiders passend onderwijs (in het Samenwerkingsverband PPO) doorbelast aan het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs. Deze specifieke inzet betreft advies/support m.b.t. het werken met Kindkans (en systeembeheer daarvan).

Controller en financieel advies
Voor het advies t.a.v. de begroting, de financiële wet- en regelgeving en systemen m.b.t. de verdeling van de middelen is een opdracht verleend aan een externe controller (Dhr. G. Kroese van Kroese Control & Advies BV). Met deze opdracht is een 'knip' aangebracht in de dienstverlening op het gebied van de financiële werkzaamheden en control-werkzaamheden. De opdracht voorziet in een beweging van 'financial control' (welke inmiddels voldoende is ontwikkeld) naar 'business control'.

Financiële administratie
De financiële administratie van het samenwerkingsverband is ondergebracht bij het Lodewijk College locatie Oude Vaart te Terneuzen. Betrokken functionarissen c.q. financieel medewerkers zijn dhr. S. de Vries (gedetacheerd vanuit het Lodewijk College) en mevr. A. van Putte.

Overleg deskundigen
Voor het advies m.b.t. de ondersteuningstoewijzing wordt bij de overgang naar het voortgezet speciaal onderwijs (een toelaatbaarheidsverklaring is dan verplicht) - in wisselende samenstelling - een beroep gedaan op deskundigen uit het eigen netwerk. Deze deskundigen (o.a. orthopedagogen) adviseren op maat of komen op verzoek van het bureau bijeen in commissieverband voor specifieke leerlingenbespreking. Voorheen was een Platform Uitwisseling Leerlingenondersteuning (PUL) actief.

3.6 Ondersteuningsplanraad (OPR)

In het samenwerkingsverband is t.b.v. de medezeggenschap een ondersteuningsplanraad (OPR) aangesteld met daarin vertegenwoordigers van ouders en personeel, gelieerd aan de aangesloten besturen (en schoollocaties). Zij beschikken over inspraak- en adviesbevoegdheden in de OPR. De belangrijkste taak van de OPR is het beoordelen van en instemmen met het ondersteuningsplan. De OPR wordt periodiek betrokken in de evaluatie van het ondersteuningsplan.

In het ondersteuningsplan staan de afspraken die schoolbesturen maken over o.a.:

- De verdeling, besteding en toewijzing van geld voor ondersteuning aan de scholen in de regio;
- De criteria voor de plaatsing van leerlingen in het speciaal onderwijs;
- De kwaliteit van het onderwijs aan leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften;
- De wijze waarop ouders worden geïnformeerd over ondersteuningsvoorzieningen.

De OPR bestaat uit ouders/verzorgers en personeel en telt max. 12 leden. In het huishoudelijk reglement van de ondersteuningsplanraad is o.a. geregeld hoe de verkiezing plaats vindt van de leden van de OPR. De verdeling is 6 zetels voor personeelsleden en 6 zetels voor ouders/verzorgers alsook leerlingen.

Voor de behandelde onderwerpen, door de OPR, in 2021, wordt verwezen naar de bijlage aan het eind van dit jaarverslag.

Samenstelling OPR medio 2021:

OPR-vertegenwoordiger	Geleding	Deelnemend schoolbestuur
Dhr. R. Claerhoudt (voorzitter)	Personeel	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. I. Pols (adviserend lid)	Ouders	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. S. de Vries (secretaris)	Personeel	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Dhr. K. Vervaeck	Ouders	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Dhr. C. de Waal	Personeel	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. B. Verstraeten	Ouders	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. R. Buysse	Personeel	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. M. van Haneghem	Ouders	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. N. Langeraert	Ouders	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. L. Nobus	Personeel	Stichting VO Zeeuws-Vlaanderen
Mevr. M. Hoelen	Personeel	Stichting Respont → per 1 augustus 2021: Ozeo
Mevr. D. de Meij	Ouders	Stichting Respont → per 1 augustus 2021: Ozeo
Mevr. K. Boshuis	Personeel	Stichting De Korre → per 1 augustus 2021: Ozeo

3.7 Klachten en bezwaren

Indien een betrokkene (ouder/leerling/werknemer) een klacht heeft over het wel of niet aanbieden of over de kwaliteit of de organisatie van extra ondersteuning, kan er een klacht ingediend worden bij het bureau[1] van het Samenwerkingsverband. Indien nodig geacht, kan hierbij het bestuur om een oordeel gevraagd worden.

Indien een betrokkene zich niet kan vinden in een aangeboden oplossing of eventueel besluit van het bestuur, kan hij/zij zich wenden tot de landelijke geschillencommissie. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie ter beslechting van besluitvormingsgeschillen en/of andere handelingen in het kader van het samenwerkingsverband.

Een aangeslotene van de stichting kan zich binnen zes weken na een door de raad van toezicht casu quo het bestuur genomen besluit en/of andere handeling in het kader van het samenwerkingsverband wenden tot de geschillencommissie indien hij van oordeel is dat hij door het besluit en/of de handeling ernstig in zijn belangen wordt aangetast. De commissie hoort partijen, toetst of het besluit en/of de handeling in redelijkheid en na afweging van de betrokken belangen genomen en/of uitgevoerd kon worden en doet een voor alle partijen bindende uitspraak.

In 2021 zijn er geen klachten ingediend bij zowel het bureau als de landelijke commissie.

[1] Met het 'bureau' wordt het bureau c.q. kantoor bedoeld van de gezamenlijke samenwerkingsverbanden PO en VO in Zeeuws-Vlaanderen. In het bureau zijn twee functionarissen werkzaam: de directeur en de beleidsmedewerker.

4 Beleid, kaders en activiteiten

4.1 Kern

Uitvoering van het ondersteuningsplan

Als kerntaak, zorgt het bestuur van het samenwerkingsverband er voor dat er voor alle leerlingen in het samenwerkingsverband die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar is. Bij de realisatie van deze opdracht gaat het samenwerkingsverband (SWV) uit van de onderwijsbehoeften van leerlingen. Omdat leerlingen soms meer nodig hebben dan enkel onderwijs, is daarnaast een goede verbinding nodig tussen onderwijs en zorg.

Op 18 mei 2018 is het huidige ondersteuningsplan 2018-2022 vastgesteld. Dit plan heeft een looptijd tot 1 augustus 2022. Het plan werd goedgekeurd op 19 juni 2018. Een analyse van de resultaten van het voorgaande plan lag ten grondslag aan het nieuwe beleid, evenals aan de resultaten en ambities zoals ze tot nu beoogd worden. Deze zijn omschreven in hoofdstuk 5 van het huidige ondersteuningsplan.

De ambities in het huidige ondersteuningsplan richten zich o.a. op optimale ondersteuningsarrangementen (zo thuisnabij mogelijk), op een dekkend onderwijsaanbod, op maatwerk, op samenwerking met andere partners in de regio (o.a. gemeenten en jeugdhulpverleningsinstellingen), op continuïteit en toekomstbestendigheid en op het zicht houden op eigen kwaliteit en op de realisatie van de doelen.

In 2021 is het huidige ondersteuningsplan geëvalueerd en er is een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuw ondersteuningsplan voor de periode 2022-2026. Dat leidde o.m. tot een gezamenlijke nieuwe koers gericht op de realisatie van meer inclusief onderwijs, en in april 2022 tot een nieuw concept-ondersteuningsplan voor de volgende planperiode. De keuze is gemaakt voor één nieuw, gezamenlijk ondersteuningsplan (samen met het Samenwerkingsverband PPO).

De actielijnen voor het nieuwe ondersteuningsplan overlappen voor een deel de ambities uit het huidige ondersteuningsplan. Nieuw is de focus op meer inclusief onderwijs, op de ontwikkelagenda Rondom het Kind[2] en op het gebruik van de juiste informatie (kwaliteitscultuur). Daarnaast is er meer aandacht voor de verbinding tussen het beleid van het samenwerkingsverband en dat van de schoolbesturen. Ook de betrokkenheid van de onderwijs-professionals is essentieel.

4.2 Jaarplan 2021, uitwerking beleidsvoornemens en resultaten eigen beleid

Afgeleid van de in het ondersteuningsplan genoemde ambities en resultaten, wordt per kalenderjaar een jaarplan en een activiteitenplan gemaakt. Het jaarplan omschrijft de doelen, de strategieën/activiteiten, te bereiken mijlpalen, het begrotingskader en de eigenaren van de activiteiten. Ook wordt de relatie met het ondersteuningsplan en de ambities aangegeven.

In onderstaand overzicht zijn de doelen en strategieën vermeld zoals omschreven In het jaarplan 2021. Dit betrof de **beleidsvoornemens voor 2021**. Direct onder elk beleidsvoornemen wordt aangegeven wat in 2021 gerealiseerd is, en in welke mate. Dit zijn de **resultaten m.b.t. het eigen beleid in 2021**.De realisatie is steeds gekoppeld aan de doelen en ambities.

In 1e instantie wordt aangegeven òf het beleid gerealiseerd is, daarna volgt een korte toelichting als evaluatie en/of analyse en een vooruitblik op verder te ondernemen maatregelen (toekomstverwachting).

1. Passend bij de ambitie 'optimale ondersteuningsarrangementen, zo thuisnabij mogelijk' → de ontwikkeling van een passend onderwijs(zorg)aanbod (OZA-VO) voor de V(S)O-leeftijd categorie waarvoor nog geen passend aanbod is binnen de regio Zeeuws-Vlaanderen (maatwerk voor thuiszitters).

Resultaat in 2021:

Eind 2020 werd al geconstateerd dat dit beleidsvoornemen volledig is gerealiseerd. Omdat er i.v.m. het beperkte aantal leerlingen niet direct een oplossing kon worden gevonden binnen de onderwijsmuren, is er een

[2] In deze regionale ontwikkelagenda zijn de ambities voor samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp opgenomen. Deze ontwikkelagenda zal leiden tot nauwere samenwerking tussen de domeinen kinderopvang, jeugd, zorg en welzijn in Zeeuws-Vlaanderen. Zie verder onder beleidsvoornemen nr. 3.

extern onderwijszorg-arrangement ontwikkeld, onder regie van de betrokken scholen en het samenwerkingsverband. De OZA-VO is niet gekoppeld aan 1 school. Er is een profiel ontwikkeld voor de doelgroep. Er zijn afspraken gemaakt met de gemeenten over de bekostiging (gemeenten dragen 60% bij aan de kosten).

Terugplaatsing naar het onderwijs blijft echter voorop staan, ook i.v.m. de druk van de kosten op de begroting. I.s.m. de gemeenten wordt de toewijzing en de toeleiding naar het traject aangescherpt. Bijzondere aandacht in dit kader is er voor PRO-leerlingen waarvoor men handelingsverlegen dreigt te worden, op grond van gedrag. I.p.v. deze leerlingen enkel te verwijzen naar een zorgboerderij, wordt onderzocht hoe deze leerlingen opnieuw terug binnen het onderwijs te krijgen. Daarbij wordt ook gekeken naar de inzet van de jeugdhulpverlening. Er lijkt overlap te zijn in de doelgroepen van PRO gedrag, Spargo (samenwerking PRS De Sprong/De Argo) en leerlingen die (tijdelijk) zijn aangewezen op een zorgboerderij. Het samenwerkingsverband volgt daarom nauwlettend de pilot op die De Argo en De Sprong met elkaar in 2021 hebben doorontwikkeld.

2. Passend bij dezelfde ambitie 'optimale ondersteuningsarrangementen, zo thuisnabij mogelijk', specifiek de ambitie 'naar integratief voortgezet onderwijs in de regio' → de positionering van het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) dicht tegen het voortgezet onderwijs aan.

In het jaarplan 2021 wordt gesproken over het uitwerken van plannen – door de werkgroep 'Axel' - voor de verdere ontwikkeling van integratief voortgezet onderwijs in de regio (door de werkgroep 'Axel'), afstemming daarvan met alle schoolleiders, de integratie van Argo-klassen op de VO-locaties en het verbeteren van de bestuurlijke samenwerking voor de ontwikkeling van de Argo-klassen.

Resultaat in 2021:

Aanvankelijk werd de voortgang van de plannen m.b.t. de ontwikkeling van integratief voortgezet onderwijs overschaduwd door het bestuurlijke overleg over de inrichting van de samenwerking en de financiën. De besturen raakten niet op één lijn. Over en weer bleef terughoudendheid bestaan over de oplossing van de begrotingstekorten.

In maart/april 2021 ontstond meer lucht voor de samenwerking, nadat heroriëntatie plaatsvond op de kaders en meer helderheid ontstond over de verantwoordelijkheden. De directie werd gevraagd met collega's van VO en VSO (met name directies, locatieleiders en zorgcoördinatoren) in overleg te gaan over hernieuwde samenwerking. Dit leidde tot een nieuw procesvoorstel voor de samenwerking, welke door het bestuur op 22 april werd goedgekeurd. Het bestuur kwam meer op afstand, en de directeur kreeg de ruimte om samen met de zorgcoördinatoren, directies en locatieleiders aan de slag te gaan met de inhoud. Het project kreeg de naam 'KansRijk'.

Het bestuur toonde zich medio 2021 tevreden over de aanpak en ontwikkelingen ('er wordt gewerkt aan vertrouwen'), en gaf de werkgroep mee om vóór 1-5-2022 een (gezamenlijke) aanvraag te doen in het kader van de regeling experimenteerruimte. De inspectie (mevr. D. Verweij) reageert positief op de ontwikkelingen en wil graag meedenken.

In het najaar werd het primair onderwijs geïnformeerd over de nieuwe samenwerking en de ondersteuningsklassen, en over de mogelijkheden daarvan voor leerlingen met extra onderwijsbehoeften uit groep 8. Verwacht wordt dat de samenwerking tussen VO en VSO in 2022 verder een vlucht zal nemen.

Inmiddels – voorjaar 2022 – heeft de werkgroep een aanvraag gereed in het kader van de Beleidsregel experiment samenwerking regulier en speciaal onderwijs (zgn. experimenteerregeling).

3. Passend bij de ambitie 'samenwerking met andere partners in de regio' (o.a. gemeenten en regionale jeugdzorginstellingen) → de ambities voor samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp zijn opgehaald en neergeschreven in de regionale ontwikkelagenda 'Rondom het kind' en bekrachtigd door het bestuurlijk overleg 'Zeeuws-Vlaanderen, de beste plek om op te groeien'. Deze ontwikkelagenda zal leiden tot nauwere samenwerking tussen de domeinen kinderopvang, jeugd, zorg en welzijn in Zeeuws-Vlaanderen.

Als strategie wordt in het jaarplan de ontwikkeling van een monitor onderwijs/jeugdzorg genoemd, de deelname aan pilots onderwijs/zorg, het zoeken naar de juiste indicatoren voor acties en het vroeg signaleren van kansen voor regionaal beleid genoemd.

Resultaat in 2021:
Dit beleidsvoornemen is deels gerealiseerd. Het project 'Rondom het kind' is een meerjarenplan met meerdere actielijnen. We hebben een zorgvuldig besluitvormingsproces gelopen met alle regionale partijen om iedereen

achter dezelfde ambities en doelstellingen te scharen. Er is een regionale werkstructuur opgezet en de projectcoördinatie is belegd bij het SWV. In 2021 waren er al diverse pilot projecten die passen binnen deze ontwikkelagenda, en waarmee goede resultaten zijn geboekt in de verbetering van de samenwerking tussen onderwijs en jeugdzorg.

'Samenwerkingspartners uit de domeinen Zorg en Onderwijs hebben met elkaar een toekomstvisie geschreven voor de integrale en tijdig beschikbare ondersteuning voor kinderen in de regio Zeeuws-Vlaanderen: "Ontwikkelagenda Rondom het kind". We hebben geconstateerd dat het samenwerkingsverband een mooie uitdaging te gaan heeft waarbij een ontwikkeling naar een waardering Goed op deze standaard mogelijk lijkt' (definitief rapport inspectie n.a.v. kwaliteitsonderzoek, dd. 25 november 2021).

In 2022 is de actielijn 'Samenwerking onderwijs en jeugdzorg' expliciet opgenomen in het nieuwe ondersteuningsplan.

4. Passend bij de ambitie 'één samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen' → Als strategie wordt in het jaarplan de vorming van één personele unie voor de Raad van Toezicht van PPOZV en VOZV genoemd, ten einde te komen tot één geïntegreerde governancestructuur voor beide samenwerkingsverbanden. Verder wordt de samenwerking tussen beide ondersteuningsplanraden genoemd (o.a. gezamenlijk overleg).

Resultaat in 2021:

In 2021 zijn belangrijke stappen gezet in de samenwerking tussen de beide samenwerkingsverbanden in Zeeuws-Vlaanderen. In de eerste helft van 2021 werd in samenwerking met de voormalige raad van toezicht een wijziging van het governancemodel in Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen voorbereid. Per 1 augustus 2021 trad een nieuwe raad van toezicht aan, in een personele unie met de raad van toezicht van SWV PPO Zeeuws-Vlaanderen. De raad heeft dezelfde samenstelling als de raad van PPO, waarmee het toezicht op de samenwerking tussen beide samenwerkingsverbanden – en specifiek voor de doorgaande lijn tussen PO/S(B)O en VO/VSO - versterkt is.

Op het scheidsvlak van 2021 en 2022 zetten de beide samenwerkingsverbanden een gezamenlijke nieuwe koers in, gericht op de realisatie van meer inclusief onderwijs. Vanuit gezamenlijke verantwoordelijkheid willen de besturen gezamenlijk de kengetallen m.b.t. leerlingenstromen, onderwijsbehoeften en ondersteuningsvragen duiden. De besturen van beide verbanden zetten nu in op één nieuw, gezamenlijk ondersteuningsplan. Hierin is de actielijn 'Doorgaande ondersteuningslijn PO-VO' expliciet opgenomen.

Hoewel er geen sprake is van één samenwerkingsverband, wordt de samenwerking tussen beide verbanden geïntensiveerd. Er zijn steeds meer projecten die gezamenlijk worden uitgevoerd (toewijzingsbeleid, monitoring, begaafdheid). De ondersteuningsplanraden van PPOZV en VOZV vergaderen periodiek gezamenlijk. De samenwerkingsverbanden hebben een gezamenlijk bureau, een gezamenlijke directeur en beleidsmedewerker. Voor de gehele administratie van toelaatbaarheidsverklaringen, arrangementen en inzet van de begeleiders passend onderwijs is er één centrale applicatie met een gezamenlijke database.

5. Passend bij de ambitie 'borging van (financiële) continuïteit en toekomstbestendigheid' → de ontwikkeling van een nieuwe begrotingsstructuur, waarin o.a. een indeling in beleidsprogramma's zichtbaar is, de terminologie de lading beter dekt en onderwijsbehoeften gekoppeld worden aan aanbod en middelen. Verder wordt een taakstelling opgenomen in de meerjarenbegroting, welke vertaald wordt naar nieuwe programma's en zorgt voor een begroting in evenwicht.

Resultaat in 2021:

Hoewel dit beleidsvoornemen eind 2020 feitelijk al gerealiseerd was, dwong dit in 2021 – a.g.v. de oplopende tekorten in de meerjarenbegroting - tot verder nadenken over beleidsombuigingen. Het bestuur bleef medio 2021 grote zorgen houden over de financiële continuïteit, niet in de laatste plaats vanuit het perspectief van de aangesloten schoolbesturen. De uitdagingen voor de komende jaren om tot een gezond, financieel beleid te komen blijven onverminderd groot, en vergen nieuw beleid.

Voorzien wordt dat in 2022 aangepast beleid m.b.t. de te hanteren begrotingsprincipes zal volgen, om tot een beheersbare begroting te komen waarbij de baten en lasten met elkaar in evenwicht zijn. Voorzien wordt ook dat dit na verdere uitwerking nadere afstemming zal vergen met het samenwerkingsverband PPO en zorgvuldige communicatie met de VO- en VSO-scholen. Ook is aandacht nodig voor de koppeling met het nieuwe ondersteuningsplan en de jaarplannen.

E.e.a. houdt ook verband met de actielijn 'Kwaliteitscultuur en gezonde bedrijfsvoering' zoals deze in 2022 in het nieuwe ondersteuningsplan is opgenomen.

6. Passend bij de ambitie 'planmatig werken/zicht op eigen kwaliteit en doelen' →

   - De ontwikkeling van een eigen systeem voor zelfevaluatie en continue verbetering
   - Het kwantitatief en kwalitatief monitoren van prestaties
   - De evaluatie van de schoolondersteuningsprofielen (SOP's)
   - Het monitoren van leerlingenstromen m.b.v. Kindkans en het DUO Kijkglas en
   - De afstemming met het Regionaal Bureau Leerlingzaken over het voorkomen van thuiszitters.

   Dit alles volgens een eigen kwaliteitsmodel (beschikbaar).

Resultaat in 2021:

Dit beleidsvoornemen is ook in 2021 zeker ingezet, maar vraagt continue aandacht. Er is een eigen kwaliteitsmodel beschikbaar. De rapportage m.b.t. de voortgang van het ondersteuningsplan is verbeterd. Er zijn in toenemende mate geschikte data beschikbaar voor de monitoring. Er vindt regelmatig (kwantitatieve) monitoring plaats van de leerlingenstromen en van de afgifte van toelaatbaarheidsverklaringen. Een voldoende scherp beeld - na analyse - ontbreekt echter nog.

Vanuit de evaluatie van het ondersteuningsplan is geconstateerd dat het planmatig werken aan concretere, scherpere doelen en resultaten beter kan. Dit zou moeten leiden tot verbetering van de kwaliteitszorg. Ook de inspectie formuleerde dit na het vierjaarlijks onderzoek in september 2021 als verbeterpunt.

Het bestuur erkent dat er kwaliteitsslagen mogelijk zijn om meer planmatig te werken vanuit doelen en resultaten. Door nadrukkelijker te omschrijven welke resultaten we willen behalen, deze meetbaar te definiëren en vervolgens de ontwikkeling goed te monitoren en te evalueren, zal dit het gehalte van gehele kwaliteitscyclus ten goede komen. Het bestuur wil verdere stappen ondernemen om de beleidsdoelen en beoogde effecten duidelijker financieel te vertalen in de begroting. Daarnaast acht het bestuur het 'verhaal achter de cijfers' minstens even belangrijk als de cijfers zelf en zoekt balans tussen kwantitatieve en kwalitatieve informatie.

De analyse en evaluatie van de schoolondersteuningsprofielen vraagt nog aandacht van het bestuur. Er is nog niet gewerkt aan analyse, en daarmee is er nog geen volledig beeld van het dekkend netwerk. Bedoeling is hiermee om beter zicht te krijgen op de uitvoering van het ondersteuningsplan.

I.v.m. de evaluatie en effecten van het beleid, blijft het SWV in de toekomst periodiek informatie verzamelen over o.a. de tevredenheid over de ondersteuning, over de onderwijsbehoeften van leerlingen, de aard van de ondersteuning, vragen van ouders en scholen, knelpunten, verwijzingen en leerlingenstromen.

De inspanningen op dit terrein worden in 2022 en volgende jaren onverminderd doorgezet.

Voor de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan is het bestuur voornemens om de te bereiken resultaten - ook tussentijds - scherper te formuleren. Dat vergemakkelijkt aan te geven wat gerealiseerd wordt, en daarmee ook de mogelijkheid om bij te sturen.

De actielijn 'Kwaliteitscultuur en gezonde bedrijfsvoering' is in 2022 expliciet opgenomen in het nieuwe ondersteunings-plan. Daarbij wordt beschreven waarom het nodig is de kwaliteit te verbeteren, waarin de sleutel tot oplossingen ligt en hoe gewerkt kan worden aan een adequate kwaliteitscultuur.

7. Passend bij de ambitie 'optimale ondersteuningstoewijzing en maatwerk, zonder belemmeringen' → verdere beleidsontwikkeling m.b.t. toelaatbaarheid en deskundigenadvies. Doel is het voorhanden hebben van een helder, regionaal gedragen beleid voor de gehele regio, een leidraad voor de praktijk en te komen tot een zorgvuldige werkwijze voor de toewijzing.

Als strategie wordt in het jaarplan o.a. de ontwikkeling van beleid genoemd over wie mag optreden als deskundige bij het onafhankelijke deskundigenadvies i.v.m. de toelaatbaarheid, en 'vloeibaar' organiseren van deskundigheid. Ook worden zaken genoemd als de inzet en de beschikbaarheid van de deskundigen, in het bijzonder in een zgn. flexibel panel. Dit wordt ingezet bij de behandeling van aanvragen voor toelaatbaarheidsverklaringen en voor het geven van advies. Verder wordt ingezet op een tijdige en vlotte behandeling van aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring.

Resultaat in 2021:

Dit beleidsvoornemen is eerder volledig gerealiseerd. Nadat intensief is gesproken over het deskundigenadvies, en over de inzet van deskundigen zelf, is in november 2020 een verbeterde procedure vastgesteld. Het bestuur is tevreden over de beschikbaarheid van een dergelijke procedure, maar wil vanuit samenwerking ook nadenken over de vormgeving van integratief voortgezet onderwijs en over de versterking van de ondersteuningsstructuur VO. Dit is momenteel belegd in het project 'KansRijk'.

De ondersteuningstoewijzing verloopt vlot en zorgvuldig. Het samenwerkingsverband behandelt aanvragen voor een toelaatbaarheidsverklaring ruim binnen de wettelijke termijn van acht weken.

'Zorgvuldige advisering en besluitvorming. We constateren dat het samenwerkingsverband een duidelijke en correcte procedure hanteert voor het aanvragen van toelaatbaarheid tot speciale onderwijsvoorzieningen. Het betrekt de juiste deskundigen bij de totstandkoming van de adviezen, maar dit is niet altijd zichtbaar in de leerlingdossiers. Tijdens ons onderzoek blijkt dat deze deskundigen wel de juiste expertise hebben' (definitief rapport inspectie n.a.v. kwaliteitsonderzoek, dd. 25 november 2021).

Bij knelpunten m.b.t. ondersteuningsvragen van leerlingen (en ouders) worden inspanningen gedaan, door de het bureau, i.s.m. de zorgcoördinatoren, om op zo kort mogelijke termijn een passende onderwijsplek te vinden. Het aantal knelpunten is, afgezien van de gebruikelijke verwijzing naar de speciale voorzieningen, beperkt (max. 3 leerlingen per kwartaal).

Voor de toekomst wordt vanuit een gezamenlijke ambitie nagedacht over andere vormen van toewijzing. Binnen de nieuwe actielijn 'Dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod' worden deze benoemd als 'arrangementen tussen de verschillende vormen van onderwijs'.

Specifiek is in 2021 ook een knelpunt m.b.t. de uitvoering van het capaciteitenonderzoek voor praktijkonderwijs aangepakt. Geconstateerd is dat de onderzoekspraktijk in Hulst afwijkt van die in Terneuzen en Oostburg (en andersom). VO gaat i.s.m. de directies (VO en PO) in een 'nieuwe beweging' bespreken wat nodig is, en hoe om te gaan met het onderzoek van lln. waarover twijfels bestaan. De onderzoekspraktijk in Hulst wordt daarbij opnieuw onder de loupe genomen.
Verwacht wordt – in het algemeen - dat de omgang met toelaatbaarheidsaanvragen in 2022 zal veranderen, onder invloed van de uitwerking van een nieuw begrotingsmodel. Het voornemen is te gaan werken met toelaatbaarheids-verklaringen binnen en buiten de budgettaire ruimte van het samenwerkingsverband. Dit vergt echter nadere uitwerking, afstemming en communicatie met de scholen. Zie ook punt 5.

8. Passend bij de ambitie 'Alle Zeeuws-Vlaamse leerlingen volgen onderwijs' → terugdringen van het schoolverzuim voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. En als strategie is de regelmatige afstemming genoemd met het Regionaal Bureau Leerlingzaken over de thuiszitters.

Resultaat in 2021:

Dit beleidsvoornemen is evenals in 2020 ook in 2021 volledig gerealiseerd, maar blijft in komende jaren actueel. Er is periodieke afstemming met het Regionaal Bureau Leerlingzaken over de thuiszitters, mede n.a.v. de periodieke uitvraag van de thuiszitters door de inspectie.

'Weinig thuiszitters in de regio. Er is regelmatig overleg tussen de gemeenten en het samenwerkingsverband waardoor er snel passende jeugdhulp beschikbaar komt en de leerling weer vlot naar school kan' (definitief rapport inspectie n.a.v. kwaliteitsonderzoek, dd. 25 november 2021).

Hoewel de resultaten m.b.t. het aantal thuiszitters goed zijn, bestaan er incidenteel (concrete) vragen over de kwaliteit van de basisondersteuning en van de voorzieningen. Het bestuur signaleert dat het reguliere onderwijsaanbod voor 'enkele leerlingen' soms niet volstaat, onder meer als gevolg van een toename van complexe problematiek waarbij naast onderwijs ook zorg nodig is.

Binnen de actielijnen 'Dekkend onderwijs- en zorgaanbod' en 'Samenwerking onderwijs en jeugdzorg' (actielijnen in het nieuwe ondersteuningsplan) wordt daarom aangegeven dat we (dreigende) thuiszitters tijdig opvolgen en monitoren in nauwe samenwerking met het Regionaal Bureau Leerlingzaken (RBL) en de scholen. Dit om ons dekkend aanbod doorlopend te evalueren en bij te sturen. Het thuiszittersprotocol wordt periodiek geëvalueerd en bijgesteld. Verder wordt i.s.m. de gemeenten, de Toegang en RBL vervolginzet verwacht op de onderwijszorgarrangementen.

4.3 Verdere resultaten in 2021

Behalve de resultaten n.a.v. het eigen beleid (zie bovenstaande 8 beleidsvoornemens), zijn er in 2021 ook resultaten geboekt m.b.t. de wettelijke taken van het samenwerkingsverband. Verder zijn de resultaten benoemd m.b.t. de overige thema's.

Resultaten m.b.t. de wettelijke taken

Het samenwerkingsverband zorgt er voor dat er voor alle leerlingen in de regio die extra ondersteuning nodig hebben, een passende onderwijsplaats beschikbaar is. Daarnaast zorgt het samenwerkingsverband voor een dekkende ondersteuningsstructuur in de regio.

In het algemeen kan gesteld worden dat het samenwerkingsverband in 2021 voor elke leerling een zo passend mogelijke plek op een school heeft. Het aantal thuiszitters is beperkt en, als deze er al zijn, wordt in samenwerking met het Regionaal Bureau Leerlingzaken en de scholen z.s.m. naar een oplossing gezocht. In 2021 is i.s.m. de gemeenten maatwerk voor thuiszitters gerealiseerd, in de vorm van een onderwijszorgarrangement voor V(S)O-leerlingen.

De inspectie beoordeelt het dekkend netwerk van voorzieningen als een voldoende standaard onderwijsresultaat.

'Binnen het samenwerkingsverband constateren wij een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen. Sinds dit schooljaar is het aanbod extra ondersteuning op de scholen van het voortgezet onderwijs vormgegeven via Onderwijs Traject Klassen (OTK's). Hier krijgen leerlingen, met expertise vanuit het voortgezet speciaal onderwijs, passende ondersteuning'.

'De reeds bestaande nauwe samenwerking tussen regulier en gespecialiseerd onderwijs is geïntensiveerd en heeft een andere organisatievorm gekregen. Hierdoor kunnen nog meer leerlingen thuisnabij naar een reguliere school. Voor leerlingen die daarnaast een vorm van jeugdhulp nodig hebben is er een goede samenwerking met jeugdhulp via de gemeenten waardoor het samenwerkingsverband weinig thuiszitters kent' (definitief rapport inspectie n.a.v. kwaliteitsonderzoek, dd. 25 november 2021).

'Binnen het samenwerkingsverband gaan vrijwel alle leerlingen naar school. Er zijn maar heel weinig thuiszitters. Het samenwerkingsverband stelt zich proactief op in deze en zorgt samen met de jeugdhulp en de gemeenten voor een snelle en goede oplossing waarbij het naar school gaan voorop staat' (definitief rapport inspectie n.a.v. kwaliteitsonderzoek, dd. 25 november 2021).

De scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en praktijkonderwijs hebben een pilot opgezet om meer te ontschotten en richten zich op samenwerking voor bijzondere doelgroepen. Hierdoor verfijnt het dekkend aanbod. Daarnaast kunnen zo steeds meer leerlingen binnen de eigen regio naar school gaan.

Resultaten m.b.t. de overige beleidsthema's

In het jaarplan is verder een aantal losse activiteiten en een project opgenomen:

- Het verbeteren van de communicatie (verbetering website, informatieverstrekking en contactbeheer)
- De verbetering van de werking van het bestuurssecretariaat (o.a. systeem voor delen van agenda's, documenten, acties en besluiten)
- En het regionale project Begaafdheid

Info & communicatie

In 2020 is een nieuwe huisstijl gekozen en in mei 2021 is een nieuwe website gelanceerd. Ook werden regelmatig nieuwsbrieven uitgegeven. Verwacht wordt dat de communicatie en de informatievoorziening in 2022 verdere impulsen zal krijgen.

Het bestuurssecretariaat werkte in 2021 voor het delen van de agenda's, documenten en besluiten met MS Teams. Dit verliep tot tevredenheid van de teams in Teams.

Project Begaafdheid

Met het oog op een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod is aangegeven dat het ondersteuningsaanbod voor cognitief hoogbegaafde leerlingen verder wordt ontwikkeld zoals beschreven in het advies van de regionale werkgroep hoogbegaafdheid ('Advies m.b.t. OnderwijsOndersteuningscontinuüm') De daarin beschreven niveaus krijgen een plaats in het reguliere onderwijsaanbod, zowel in het primair als voortgezet onderwijs. In de begroting van het samenwerkingsverband VO is verder een programma begaafdheid opgenomen.

In 2021 is het project 'Begaafdheid' opnieuw actueel geweest. In het kader van dit project is met name de ontwikkeling van een regionaal beleid m.b.t. begaafdheid genoemd. Dit resulteerde er in zoals boven omschreven, maar vergt nog verdere uitwerking.

In het kader van het project 'Begaafdheid' was eerder, in het najaar van 2020, een nulmeting verricht naar de organisatie en het beleid t.a.v. (hoog)begaafde leerlingen, tevens bedoeld om een eerste beeld te krijgen van het bestaande en wenselijke onderwijsaanbod op dit terrein, de kennis en de wijze van ondersteuning aan deze leerlingen. In april 2021 waren a.g.v. corona de resultaten en de aanbevelingen beschikbaar n.a.v. de nulmeting. De werkgroep kwam met aanbevelingen m.b.t. 3 thema's (doelgroepomschrijving, scholing, kennis & kunde, aanbod en ondersteuning). Hoewel er kritische kanttekeningen waren (zie bestuursvergaderingen maart en november '21) stemde het bestuur in met de aanbevelingen, alsmede met het voorstel voor de definitie en de doelgroepomschrijving (hoog)begaafden.

Voor het vervolg van de visie- en beleidsontwikkeling m.b.t. begaafden trok het bestuur samen op met het bestuur van PPOZV. Dit resulteerde in 2022 tot opname van de volgende intentie in het nieuwe ondersteuningsplan, binnen de actielijn 'Dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod':

'Het ondersteuningsaanbod voor cognitief hoogbegaafde leerlingen verder wordt ontwikkeld zoals beschreven in het advies van de regionale werkgroep hoogbegaafdheid. De daarin beschreven niveaus krijgen een plaats in het reguliere onderwijsaanbod in het primair en voortgezet onderwijs. In het voortgezet onderwijs wordt bij de uitwerking van de vier niveaus de aansluiting gezocht bij de ontwikkeling van de ondersteuningsstructuur die is gekaderd onder de projectnaam KansRijk'.

Scholing, opleiding en expertisedeling

Voor de inventarisatie van scholings- en opleidingsbehoeften van de ondersteuners in de scholen wordt afgestemd met de ontwikkeling van begeleidingsaanbod in het Samenwerkingsverband PO. Voor het Samenwerkingsverband PPOZV past dit in hun ambitie om de basisondersteuning te versterken en in de ontwikkeling van dienstverlening en expertise. In PO is een opstart gemaakt met een herkenbaar begeleidingsaanbod. Het eigen begeleidingsaanbod (in PO) wordt verder ontwikkeld en geïmplementeerd.

Meer concreet, kunnen de partners in het samenwerkingsverband voor de dienstverlening een beroep doen op de eigen deskundigen (o.a. orthopedagogen). Specifiek gaat dat om advies m.b.t. de ondersteuningstoewijzing. Deze deskundigen adviseren op maat.

4.4 Verdere ontwikkelingen in het verslagjaar 2021

Governance

Het thema governance-ontwikkeling prijkte in 2021 prominent op de agenda's van het bestuur en de raad van toezicht. Samen met de Stichting Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen bereidden bestuur en RvT zich voor op een wijziging van het governancemodel (met name in het Samenwerkingsverband PPOZV). Gedurende het traject werd intensief afgestemd met het bestuur van PPPOZV. Voor een uitgebreider toelichting hierover verwijst het bestuur graag naar het verslag van de raad van toezicht in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

Afstemming beleid schoolbesturen en samenwerkingsverband

Het bestuur van het samenwerkingsverband schonk in 2021 opnieuw regelmatig aandacht aan de afstemming van het beleid van de afzonderlijke schoolbesturen en het beleid van het samenwerkingsverband. Enerzijds wil men als schoolbesturen in balans komen met de middelen passend onderwijs, anderzijds zijn er ook sterk kwalitatief-inhoudelijke wensen. De middelen zijn slechts beperkt (of soms niet) beschikbaar. Het samenwerkingsverband zoekt in dat spanningsveld naar financieel en kwalitatief verantwoorde oplossingen en wil vooral financieel gezond zijn.
Meer concreet is in 2021, door de VO- en VSO-besturen, regelmatig gesproken over de afstemming c.q. samenwerking tussen VO en VSO, over de vormgeving van de gezamenlijke locatievoorzieningen en over de versterking van de ondersteuningsstructuur in het VO. Vanuit het perspectief van de aangesloten

schoolbesturen bestonden er in 2021 grote zorgen over de oplopende tekorten binnen het samenwerkingsverband. De aangesloten besturen hebben in deze te maken met de eigen raden van toezicht, en daarmee met de eisen die vanuit intern toezicht gesteld worden aan het interne beleid.

Beleid en begroting

Conform de Planning & Control-kalender werd de bestuurlijke agenda (en die van de raad van toezicht) in 2021 op verschillende momenten gedomineerd door de totstandkoming van de begroting en de meerjarenbegroting. De meerjarenbegroting liet in 2021 grote tekorten zien, waarmee de uitdaging om deze sluitend te maken in de komende jaren onverminderd groot blijft.

Het verslagjaar 2021 begon voor de raad met de goedkeuring van de jaarbegroting 2021 (versie 0.7d) incl. toelichting, uitgangspunten en scenarioberekeningen. De meerjarenbegroting 2021-2024 dd. 22-6-2021 is op 24 juni 2021 vastgesteld door het bestuur en op 29 juni 2021 goedgekeurd door de raad van toezicht. De toelichting werd aangepast.

Inmiddels heeft de raad op 10-2-2022 de nieuwe begroting 2022 versie 0.131 goedgekeurd en kennis genomen van de voorgelegde meerjarenbegroting. Voor 2022 is de afronding van het nieuwe ondersteuningsplan met bijbehorende meerjarenbegroting en jaarplannen een belangrijk speerpunt als referentiekader voor het toezicht op het functioneren van het samenwerkingsverband.

Frequentie bestuursvergaderingen en agenda

Het bestuur kwam in 2021 negen keer bijeen. Voor een overzicht van de vergaderdata en behandelde onderwerpen in 2021 wordt verwezen naar de bijlage aan het einde van dit jaarverslag.

4.5 Personele bezetting

Het samenwerkingsverband heeft geen personeel in dienst. De directeur en de beleidsmedewerker zijn aangesteld op basis van een overeenkomst kosten gemene rekening personeel. Deze overeenkomst is afgesloten met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Zowel de directeur als de beleidsmedewerker zijn in dienst van de Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen.

Vanaf 1-1-2020 is 0,1 fte van de inzet van een van de begeleiders passend onderwijs (in het Samenwerkingsverband PPO) doorbelast aan het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs. Deze specifieke inzet betreft advies/support m.b.t. het werken met Kindkans (en systeembeheer daarvan).

4.6 Verdere governance ontwikkelingen, interne beheersing en toezicht

Onafhankelijk intern toezicht

Het model c.q. de werkwijze met een onafhankelijke raad van toezicht is in 2021 niet gewijzigd. De raad van toezicht legde in 2021 opnieuw nadruk op de realisatie van de doelen uit het ondersteuningsplan. Het bestuur informeerde de Raad o.a. over de ontwikkelingen in het kader van integratief voortgezet onderwijs in de regio, en de afstemming daarvan met het beleid van het samenwerkingsverband. Voor de verantwoording van het toezicht verwijst het bestuur graag naar het verslag van het toezichthoudend orgaan in hoofdstuk 2 van dit jaarverslag.

Samenwerking met PPO

Zoals reeds bij het vierde beleidsvoornemen is benoemd (Samenwerking m.b.t. passend onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen), zijn in 2021 belangrijke stappen gezet in de samenwerking tussen beide samenwerkingsverbanden. Graag verwijst het bestuur hiervoor naar de geschetste resultaten in 2021 op pagina 17 van dit verslag.

Het bestuur stimuleert i.s.m. de raad van toezicht in het algemeen de samenwerking met het Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. In het huidige ondersteuningsplan van VO is de ambitie uitgesproken om op termijn één Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen te vormen. *Hoewel er geen sprake is van één samenwerkingsverband, is in de afgelopen jaren de integratie van de twee samenwerkingsverbanden voortvarend doorgezet.*

Planning & Control

Middels management- en kwartaalrapportages en met financiële analyses van de controller, volgde het bestuur de realisatie van de begroting en van de meerjarenbegroting.

Op 29 juni 2021 concludeerde de accountant, in aanwezigheid van de raad en het bestuur, dat het jaarverslag 2020 voldeed aan de eisen. Het jaarverslag 2020 werd goedgekeurd (incl. jaarrekening 2020, bestuursverslag 2020 en verslag intern toezichtorgaan).

4.7 Ontwikkelingen bij of in relatie tot verbonden partijen

Ontwikkelingen bij de aangesloten schoolbesturen

Op bestuurlijk front bundelden de stichtingen Respont en De Korre per 1 augustus 2021 hun krachten in één nieuw bestuur voor specialistisch onderwijs in Zeeland: Ozeo. Hiermee bestaat het bestuur van het samenwerkingsverband nu uit twee schoolbesturen, de Stichting Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen en Ozeo.

Gemeenten/mbo

Zoals reeds bij het derde beleidsvoornemen is benoemd ((Samenwerking met andere partners in de regio), kijkt het bestuur met tevredenheid terug op de samenwerking met de gemeenten in 2021. Graag verwijst het bestuur hiervoor naar de geschetste resultaten in 2021 op pagina 18 van dit verslag.

Zeeuws overleg Passend Onderwijs

Het samenwerkingsverband participeert in het Zeeuws overleg Passend Onderwijs. Doel van dit overleg is het leren van elkaar (intervisie), het afstemmen van regio-overstijgende zaken en gezamenlijk ontwikkelen van beleid waar dit wenselijk en mogelijk is.

4.8 Horizontale verantwoording & communicatie

De verantwoording naar de stakeholders van het gevoerde beleid en de resultaten vond plaats binnen de ondersteuningsplanraad, waarin zowel werknemers als ouders vertegenwoordigd zijn. In het algemeen is in 2021 door de directeur en de bestuursleden op regelmatige basis verslag gedaan van de ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband en van de gemaakte beleidskeuzes. In het bijzonder werd de ondersteuningsplanraad intensief betrokken bij de evaluatie van het huidige en de ontwikkeling van het nieuwe ondersteuningsplan.

4.9 Zaken met een behoorlijke politieke of maatschappelijke impact

Corona/Covid19 epidemie

Vanwege Corona/Covid 19 was ook 2021 voor alle medewerkers binnen het samenwerkingsverband een jaar van uitdagingen, flexibiliteit en creativiteit. Wij kijken daarnaast met veel respect terug op de tomeloze inzet van de schoolbesturen, ketenpartners en ouders in het borgen van onderwijs en ontwikkeling van onze leerlingen. Dit heeft ook gemaakt dat we richting hebben kunnen geven aan de meeste van onze boogde doelen en ontwikkelingen. De Corona/Covid19 epidemie heeft daarmee een gemiddelde impact gehad op het beoogde tempo en de uitwerking van de thema's en acties uit het jaarplan 2021. Het heeft uiteraard wel een aanzienlijke impact gehad op de scholen en daarmee ook op de borging van de extra activiteiten rondom Passend Onderwijs.

Krimp

Zeeuws'-Vlaanderen kampt met krimpproblematiek, wat ook zijn weerslag heeft op de realisatie van Passend Onderwijs. Aangenomen wordt dat in Zeeuws-Vlaanderen - als gevolg van het specifieke karakter van de regio (o.a. krimp) en als gevolg van sociaal-demografische factoren en andere cumulerende effecten - sprake is van een bijzondere situatie welke (bekostigings-)maatwerk vraagt.

4.10 Huisvesting

De bureaus van de samenwerkingsverbanden PO en VO hebben een gezamenlijke huisvesting in het gebouw van het Lodewijk College, locatie Oude Vaart te Terneuzen. Het bureau is gevestigd in de B-vleugel van het gebouw, nabij een 2e parkeerterrein.

4.11 Aanpak beleid m.b.t. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Vanaf 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht. Het bestuur streeft ernaar te voldoen aan alle wet- en regelgeving op dit terrein. Het samenwerkingsverband verwerkt o.a. persoonsgegevens van leerlingen en dient de privacy van leerlingen (en medewerkers) adequaat te beschermen. Het samenwerkingsverband is in het kader van de AVG aangemerkt als verwerkingsverantwoordelijke.

Met ingang van februari 2019 hebben de gezamenlijke Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs in Zeeuws-Vlaanderen dhr. J. Faasse LLB aangewezen als functionaris gegevensbescherming (FG). De FG adviseert het bestuur van het samenwerkingsverband over privacy-aangelegenheden en houdt (onafhankelijk) toezicht daarop. De FG handelt vragen en klachten over pivacy af, ontwikkelt (interne) regelingen rondom privacy en geeft advies over technologie en beveiliging. Dhr. Faasse is rechtstreeks te bereiken op M: 06-82372206 of per e-mail via E: privacy@pozv.nl

Medio maart 2019 is gestart met de implementatie van de AVG binnen de organisatie. Er wordt gebruik gemaakt van het stappenplan van Kennisnet. Vanaf 2019 zijn een aantal regelingen en protocollen gereedgekomen, indien van toepassing door het bestuur vastgesteld, en geïmplementeerd:

- IIBP Beleidsplan
- Privacyreglement
- Register van verwerkingsactiviteiten
- Procedure melden beveiligingsincidenten en register
- Gedragscode voor verantwoord gebruik ICT-bedrijfsmiddelen
- Een geheimhoudingsverklaring voor gedetacheerden.

In 2021 is een praktisch AVG-handboek gereedgekomen voor de medewerkers. Medio 2021 is een zgn. DPIA uitgevoerd op Kindkans. Een DPIA is een zelfassessment over het gebruik van Kindkans in relatie tot de AVG. Geadviseerd is twee factor-authenticatie (2FA) in te stellen om de beveiliging te verhogen. Verder is het advies een aantal organisatorische beveiligingsmaatregelen in een protocol te regelen en onder de medewerkers bekend te maken.

Binnen het SWV VO zijn in 2021 geen datalekken gemeld.

5 Financieel beleid

5.1 Doelen en resultaten

Het financieel beleid vormt voor het samenwerkingsverband een fundament, dat is gericht op het blijvend realiseren van de doelstelling van het strategisch beleid, op zowel korte als lange termijn. Het maakt zichtbaar in welke mate de visie betaalbaar ("geld volgt visie") is. Financiële faciliteiten worden op een zodanige wijze ingezet en beheerd, dat aanwezige risico's op verantwoorde wijze worden gedekt. Zo ondersteunt het financieel beleid bij het realiseren van de visie en is:

- Voorwaardenscheppend: het financiële beleid geeft aanwijzingen hoe geldmiddelen worden ingezet en hoe er een passende financiële ruimte ontstaat om goed te kunnen functioneren.
- Signalerend: er zijn instrumenten om te volgen hoe de financiële middelen volgens plan benut worden en hoe het resultaat zich gedurende het budgetjaar ontwikkelt.
- Regulerend: het financiële beleid geeft kaders voor medewerkers in de vorm van spelregels rondom allocatie en instrumenten, budgetgrenzen en prestatienormen, waardoor de financiële risico's beheerst worden.
- Initiërend: financieel beleid is een middel om tot groei en ontwikkeling van beleid te komen.

5.2 Opstellen jaar- en meerjarige begroting

Voorafgaand aan het opstellen van de begroting wordt het bestuurlijk kader gegeven. Op basis van de uitgangspunten van dit kader wordt de jaar- en meerjarenbegroting opgesteld. Met de meerjarenbegroting en de programma's die daarin zijn opgenomen maken we de koppeling tussen beleid en inzet van middelen. Dit zijn de beleids-thema's zoals verwoord in het ondersteuningsplan.

De begroting wordt opgesteld met realisatiecijfers over de voorgaande jaren als referentie en rekening houdend met verwachte externe ontwikkelingen en aansluitend op de voorgenomen activiteiten. Wij gaan hierbij uit van het voorzichtigheidsbeginsel: het is van belang om uit te gaan van realistische en haalbare prognoses en stelposten op te nemen in de lopende begroting voor risico's/onzekerheden en raming van bijbehorende kosten.

Bij het opstellen van een begroting wordt gebruik gemaakt van de volgende informatie:

- Leerlingaantallen per teldatum 1 oktober van enig jaar, zoals gepresenteerd in Kijkglas van DUO;
- Leerlingenprognoses zoals ontvangen van het voortgezet-, praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs;
- De meest actuele gegevens en tarieven van het ministerie van OCW;
- Tussentijdse financiële rapportages, inclusief lopende verplichtingen;
- Actuele ontwikkelingen.

5.3 Toekomstige ontwikkelingen

De organisatie en ontwikkeling van een breder aanbod in het regulier VO betekent dat de huidige ondersteuningsstructuur in het VO zal moeten worden verstevigd en uitgebreid met de nodige expertise. Regulier VO en het VSO zijn samen aan de slag voor een doorontwikkeling van aanbod en inzet van VSO-expertise.

Ondanks deze transitie blijkt in de komende jaren de discrepantie in de normbudgetten en de kosten van de leerlingenaantallen op de teldatum in het PRO en VSO voort te duren. Daarom zijn afspraken gemaakt en vertaald in de meerjarenbegroting rondom de verdeling van de overheadkosten en verrekening van taakstellingen (vereveningsbijdragen) met de aangesloten schoolbesturen. Dit om de vermogenspositie binnen de daarvoor gestelde bandbreedtes te houden.

5.4 Allocatie middelen samenwerkingsverband

In het ondersteuningsplan beschrijft het samenwerkingsverband hoe zij de extra ondersteuning voor de leerlingen in haar regio realiseert en hoe de middelen worden verdeeld. Het samenwerkingsverband kent een model waarbij de doelstelling is om het merendeel van de inkomsten beschikbaar te stellen aan het onderwijs. Gezien de relatief hoge kosten voor leerlingenplaatsen op 1 oktober is de saldo beleidsruimte na aftrek van de inhoudingen door DUO nog gering. Er is voorzien in overdrachtsbudgetten aan het voortgezet onderwijs – naast het reeds beschikbare budget voor populatiebekostiging – voor lichte en zware ondersteuning.

5.5 Treasuryverslag

Het bestuur van het samenwerkingsverband heeft een treasury statuut vastgesteld. In dit statuut wordt beschreven welke treasury taken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn voor het samenwerkingsverband. Ook worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn.

Het samenwerkingsverband vindt dat de beschikbaarheid van middelen, het beheersen en bewaken van geldstromen van essentieel belang zijn voor de stichting. Mede daarom wordt jaarlijks gekoppeld aan de jaarbegroting, een liquiditeitsbegroting en een betaalschema voor de overdrachten aan de besturen opgesteld.

Doel van deze liquiditeitsbegroting is enerzijds om aan de verbonden schoolbesturen te communiceren welke middelen, voor welke omvang en op welk moment beschikbaar worden gesteld. Anderzijds borgt deze werkwijze een aantal primaire elementen van de treasury functie, namelijk:

- Het zorgdragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities (beschikbaarheid);
- Het optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de aanwezige beleidskaders (rente maximalisatie);
- Het beheersen en bewaken van financiële risico's die aan de financiële posities en geldstromen van de stichting zijn verbonden (risico minimalisatie).

In 2017 zijn er naar aanleiding van de nieuwe regeling beleggen en belenen een aantal wijzigingen doorgevoerd in het begrotingstraject (opnemen kasstroomprognose in het model) en het treasury statuut (scheiding tussen publieke en private middelen). Beheersmatig gezien voldoen wij als samenwerkingsverband aan de richtlijn en hebben er in 2021 vanuit dit oogpunt geen veranderingen plaatsgevonden.

Door in de meerjarenbegroting naast de prognose van de verwachte resultaten ook een balans in meerjarig perspectief op te nemen, hebben wij een goed beeld met betrekking tot de benodigde en beschikbare middelen. Met betrekking tot de geldstromen geldt dat wij grotendeels afhankelijk zijn van de inkomsten vanuit het Rijk en deze positie een minimaal risico kent. In 2020 is gebruik gemaakt van rekeningen die direct opeisbaar zijn.

Voor de komende jaren voorzien wij als gevolg van de prognose zoals verwerkt in de meerjarenbegroting een neutrale kasstroom vanaf 2022 en navolgende jaren. Vanuit de minimale algemene risico buffer kunnen in voorkomend geval de tekorten en fluctuaties vanuit de subsidiering door de primaire geldverstrekker (OCW/DUO), die op de lopende rekening kunnen ontstaan worden opgevangen. Daarnaast is het van belang om strak te monitoren op de facturatie aan en inning van de exploitatiebijdragen voor overheadkosten en vereveningsbijdragen voor de tekorten zoals voorzien in de meerjarenbegroting bij de aangesloten schoolbesturen in het VO en VSO.

Uitgangspunt voor de optimalisatie van het rendement op de tijdelijk overtollige middelen is onderhevig aan de in te zetten producten (met de keuzebeperkingen door de richtlijn van DUO c.q. het eigen treasury statuut) en de verwachting met betrekking tot de renteontwikkeling. Het is niet de verwachting dat de huidige lage en negatieve rente zal aantrekken. Omdat het samenwerkingsverband op basis van de meerjarenbegroting komt tot een afbouw van middelen, is het negatief effect op de post Saldo financiële baten en lasten gering.

5.6 Risico's en risicobeheersing

Intern risicobeheersingssysteem
Het samenwerkingsverband heeft een planning & control cyclus, waarin de totstandkoming van begroting, voortgangsrapportages (inhoudelijk en financieel) en jaarstukken zijn vastgelegd. De rapportages waarin we de ontwikkelingen in de exploitatie bijhouden en markeren, worden evenals de begroting en jaarrekening voorgelegd door het bestuur en besproken met de interne toezichthouders. Daarnaast maakt het samenwerkingsverband gebruik van een ondersteunende dienst voor de administratie (inhuur voorgezet onderwijs) en een controller (externe inhuur) die een rol spelen in het interne beheersings- en controlesysteem. Bijvoorbeeld door in de uitvoering van werkzaamheden te controleren of wordt voldaan aan de diverse uitvoeringsvoorschriften.

In 2022 is als onderdeel van de cyclus rondom het opstellen van de cyclus jaarbegroting de meerjarenbegroting geactualiseerd teneinde de risico's op langere termijn in kaart te brengen. Doel van deze exercitie is geweest om de effecten van de ontwikkelingen in de diverse leerlingenstromen in kaart te brengen en naast een overzicht van de baten en lasten ook een beeld te krijgen van de verwachte balansposities. Aan de hand

hiervan kan het bestuur zien wat de effecten van de geprognosticeerde resultaten zijn op liquiditeit en vermogenspositie op langere termijn. Het financieel in beeld houden van de ontwikkeling van de leerlingenstromen en de impact hiervan op het resultaat en omvang van de reservepositie is voor het samenwerkingsverband een belangrijk onderdeel van het risicobeheersingssysteem.

Belangrijkste risico's en onzekerheden
De risico's van een samenwerkingsverband zijn van een andere orde dan van een schoolbestuur. Zo is er geen sprake van de exploitatie van gebouwen en zijn de werkgeversrisico's door het beperkte aantal personeelsleden evenmin vergelijkbaar met die van een schoolbestuur. Het samenwerkingsverband is primair een faciliterende organisatie, die schoolbesturen ondersteunt bij de borging van passend onderwijs en het daaraan gekoppeld dekkend aanbod passend onderwijs.

Ontwikkelingen die van invloed zijn op de exploitatie, zoals de ontwikkeling van leerlingenaantallen in het VO (bepalend voor de baten) en deelname aan het LWOO, PRO en VSO (bepalend voor de verplichte lasten) bevinden zich op een kantelpunt als gevolg van de koers waar op basis van scenario's de effecten in de komende jaren zichtbaar moeten worden in de vorm van een toename van de ruimte voor overdrachten eigen beleid.

Uitgaven aan speciale voorzieningen en de ondersteuningsmiddelen voor het voortgezet onderwijs vormen daarbij communicerende vaten: als in de toekomst de kosten aan speciale voorzieningen niet worden omgebogen, moeten er keuzes worden gemaakt op welke wijze deze meerkosten worden verevend en welk plafond aan middelen voor ondersteuning kan worden gerealiseerd. De financiële impact van dergelijke uitkomsten met betrekking tot (te) hoge verplichte uitgaven aan speciale voorzieningen zijn zelfs wettelijk bij schoolbesturen belegd, door de regel dat als de verplichte afdrachten aan het PRO, LWOO of het VSO het totale budget aan lichte en/of zware ondersteuning overschrijden, de aan het samenwerkingsverband deelnemende schoolbesturen navenant worden gekort op de eigen lumpsum. Omdat dergelijke ontwikkelingen en het daarbij behorende afwegings- en keuzeproces onderdeel zijn van de reguliere bedrijfsvoering en bewaking van de middelen is dit niet te definiëren als een risico dat moet worden vertaald naar een concreet bedrag aan weerstandsvermogen.

De werkelijke risico's voor een samenwerkingsverband zitten in de kwaliteit van uitvoering van passend onderwijs. De kwaliteit van de te realiseren ondersteuning wordt bepaald door de scholen en hun besturen, waarover binnen het samenwerkingsverband afspraken over de borging van het dekkend aanbod passend onderwijs worden gemaakt. Risico's als het niet realiseren van een afdoende niveau van ondersteuning moeten door het samenwerkingsverband gemanaged worden in samenwerking met de aangesloten besturen over de bestuurlijke verantwoordelijkheden in het kader van Governance. De druk op samenwerkingsverbanden, ook vanuit de inspectie, om meer zicht te krijgen op de doelmatige besteding van middelen die aan de schoolbesturen worden overgedragen, is de laatste jaren dan ook toegenomen.

Uiteraard zijn er ook risico's die zich moeten vertalen in een aan te houden weerstandsvermogen. Gezien de context van het samenwerkingsverband zijn deze beperkt tot elementen van de bedrijfsvoering en de kerntaken. Veelal zijn risico's reeds weggenomen door de implementatie van de beheersmaatregel of zijn deze in voorbereiding. Voor wat betreft de afdekking van de financiële risico's wordt ingeschat dat een aan te houden weerstandsvermogen van € 100.000 als voldoende kan worden verondersteld.

6 Verantwoording van de financiën

In mei 2022 is de meerjarenraming voor 2022-2024 vastgesteld. Deze meerjarenraming biedt op hoofdlijnen de financiële onderbouwing van de plannen voor de komende jaren.

6.1 Leerlingenaantallen

Om een indruk te kunnen geven van de omvang en de opbouw van het leerlingenbestand is in de onderstaande grafieken de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het voorgezet onderwijs, het lwoo en pro en het speciaal onderwijs opgenomen.

Ontwikkeling bekostigd aantal leerlingen VO

In de onderstaande tabel is het totaalaantal leerlingen opgenomen op basis waarvan het samenwerkingsverband de bekostiging ontvangt. In dit totaal zijn de leerlingen meegeteld met een LWOO-indicatie, PRO- indicatie, de VAVO- leerlingen en overige VO-leerlingen.

Zeeuws-Vlaanderen is een zgn. krimp-regio. De diagrammen vertonen sinds 2012 een gestage daling van het aantal leerlingen van gemiddeld rond de 2% per jaar. Het bestuur onderkent de gevolgen van de krimp, op de realisatie van Passend Onderwijs. In combinatie met andere factoren vraagt het dalende leerlingenaantal bekostigingsmaatwerk.

Verwacht wordt dat de daling van het aantal leerlingen zich de komende jaren nog doorzet. In de begroting is hiervoor rekening gehouden met deze (demografische) krimp in het aantal leerlingen voortgezet onderwijs.

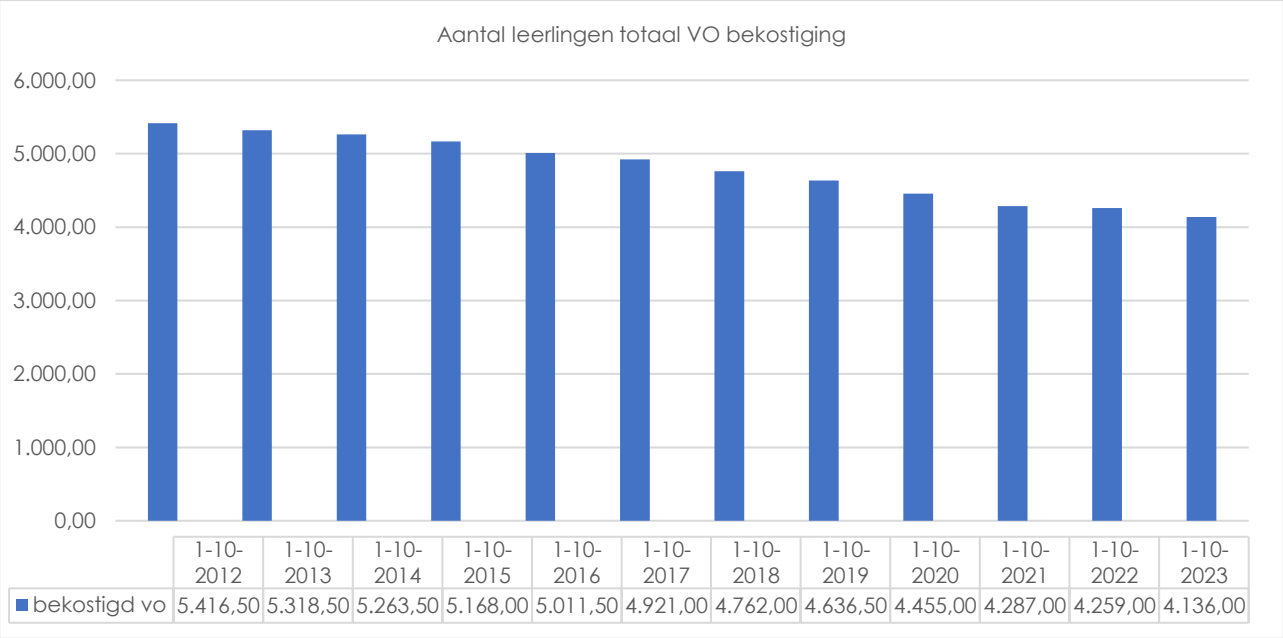

	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023
bekostigd vo	5.416,50	5.318,50	5.263,50	5.168,00	5.011,50	4.921,00	4.762,00	4.636,50	4.455,00	4.287,00	4.259,00	4.136,00

Ontwikkeling aantal leerlingen LWOO en PRO

Vanaf 1 januari 2016 is het samenwerkingsverband verantwoordelijk voor de toewijzing en bekostiging van lwoo en pro. Het beschikbare budget voor het samenwerkingsverband is gemaximeerd naar rato van het aantal lwoo- en pro-leerlingen ten opzichte van het totaalaantal leerlingen op 1 oktober 2012. Door de onderbrenging van LWOO en PRO in het systeem van passend onderwijs is de bestaande lichte ondersteuning uitgebreid met de bekostiging van de ondersteuning voor LWOO en PRO.

De nieuwe bekostigingssystematiek betekent voor het LWOO en PRO dat het Rijk dus met ingang van 1 januari 2016 op basis van de teldatum 1 oktober T-1, de eerste keer dus 1 oktober 2015, de basisbekostiging toekent voor het LWOO en PRO en dat het ondersteuningsbudget voor LWOO en PRO wordt toegerekend aan het samenwerkingsverband. Voor dat ondersteuningsbudget wordt het aantal leerlingen LWOO en PRO berekend op basis van het aandeel leerlingen LWOO en PRO dat op 1 oktober 2012 in het samenwerkingsverband passend onderwijs was ingeschreven.

Tegelijkertijd ontvangt elke school met een LWOO-licentie voor elke LWOO-leerling die als zodanig is ingeschreven en elke school met een afdeling PRO of een zelfstandige PRO-school voor elke ingeschreven leerling de ondersteuningsbekostiging per leerling.

Voor de overdrachtsverplichting van de ondersteuningsbekostiging aan LWOO en PRO wordt uitgegaan van het feitelijk aantal leerlingen op 1 oktober voorafgaand aan het dan volgende kalenderjaar en die overdracht wordt uitgevoerd door DUO. Die put uit het budget van de lichte ondersteuning LWOO respectievelijk PRO van het samenwerkingsverband (o.b.v. het normatieve aantal c.q. deelnamepercentage 2012 leerlingen LWOO en PRO), berekent de overdrachtsverplichting per school voor LWOO en PRO die deel uitmaakt van het samenwerkingsverband, en draagt de berekende overdrachtsverplichting uit het budget van het samenwerkingsverband over aan die scholen.

Als er sprake is van uitputting van het normbudget (regulier zorgbudget + fictief budget LWOO en PRO versus daadwerkelijke kosten van de plaatsen LWOO en PRO) wordt het tekort door DUO verhaald op de lumpsumtoekenning van de deelnemende scholen in het samenwerkingsverband. De bijdrage per school wordt berekend naar rato van het aantal leerlingen dat tot het samenwerkingsverband behoort.

Het samenwerkingsverband ontvangt op basis van dit op 1-10-2012 'bevroren' percentage inkomsten lichte ondersteuning LWOO. Gezien de keuze voor opting out per 1-1-2019, zal het aantal leerlingen met een LWOO-indicatie de komende jaren verder dalen. Leerlingen ontvangen als gevolg van de opting out geen lwoo-indicatie meer (voorheen gaf het samenwerkingsverband een aanwijzing voor lwoo af). Het huidige bestand aan lwoo-leerlingen zal in de komende jaren als gevolg van de uitstroom teruglopen naar nul. De behoefte aan ondersteuning blijft echter. Scholen bepalen nu zelf, op basis van eigen criteria, welke leerlingen lwoo-ondersteuning krijgen.

Het voorgezet onderwijs ontvangt van het samenwerkingsverband de normbekostiging minus het bedrag voor het aantal nog aanwezige leerlingen met een lwoo-indicatie als populatiebekostiging. Tot en met het kalenderjaar 2020 wordt in geval van een overschrijding van het normbudget door het samenwerkingsverband het tekort in mindering gebracht op de over te dragen populatiebekostiging. Vanaf het kalenderjaar 2021 wordt deze overschrijding niet meer gekort, maar komt deze ten laste van de exploitatie van het samenwerkingsverband.

In onderstaande tabellen is de ontwikkeling van het aantal leerlingen met een LWOO- indicatie opgenomen.

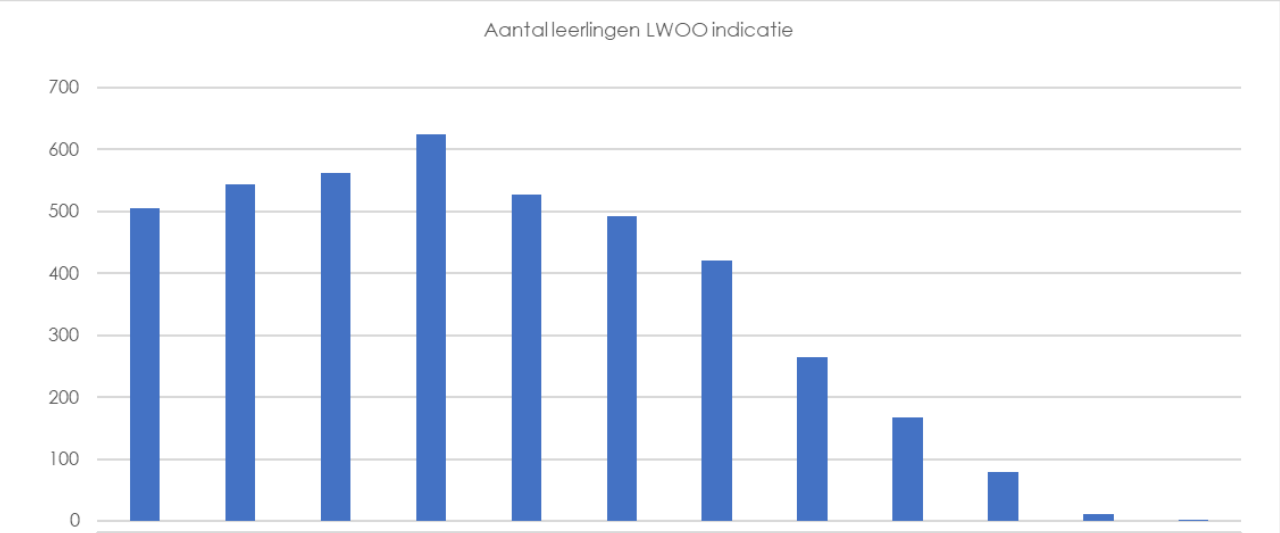

	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023
aantal lwoo	505	543	563	624	528	492	421	265	167	79	11	1

In onderstaande tabel is de ontwikkeling van het aantal leerlingen met een PRO-indicatie zichtbaar. Het aantal leerlingen met een PRO-indicatie wisselt en geeft, na een aanvankelijke daling in de periode van 2011-2014, opnieuw een stijging te zien in de periode daarna. De stijging is, vanaf 2014, relatief hoog.

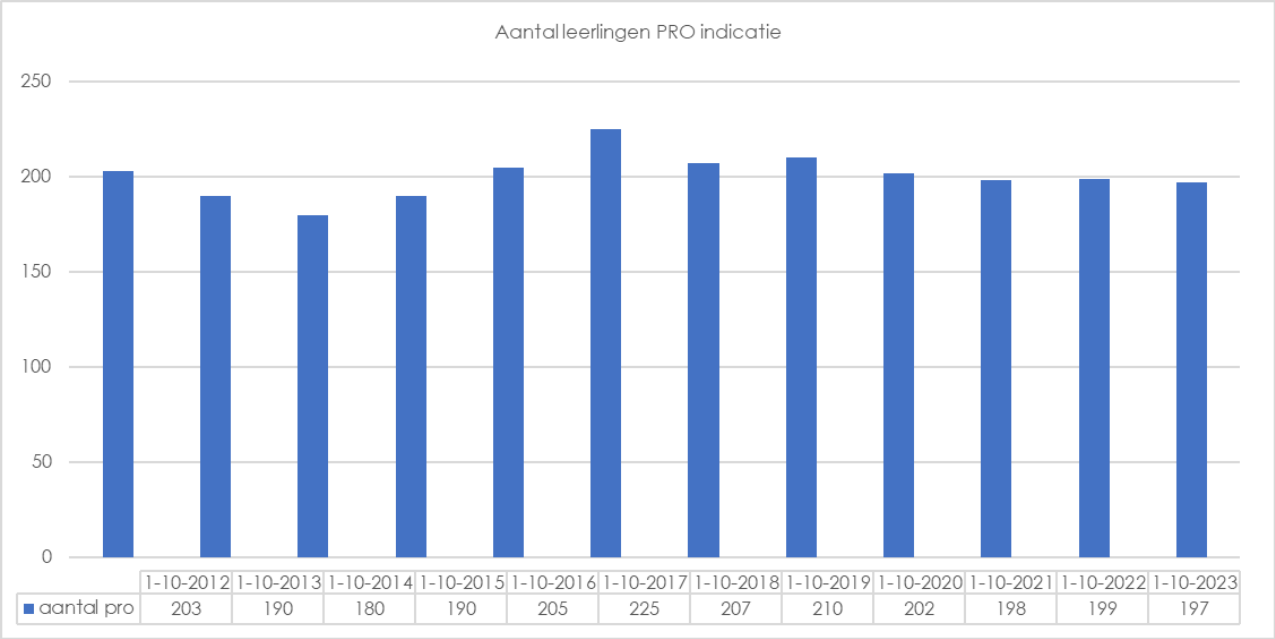

In de onderstaande grafiek is het normatieve deelnamepercentage (basis voor de te ontvangen bekostiging) voor respectievelijk het LWOO en PRO over 2012 afgezet tegen de gerealiseerde deelnamepercentages leerlingen LWOO en PRO in navolgende schooljaren). Als gevolg van de keuze voor opting out is er afname zichtbaar in het daadwerkelijke deelnamepercentage. Het vergelijk met het normatieve deelnamepercentage is daarom niet langer relevant. Voor het PRO volgt het gerealiseerde deelnamepercentage de lijn van het normpercentage en ligt het sinds 2016 structureel boven de norm.

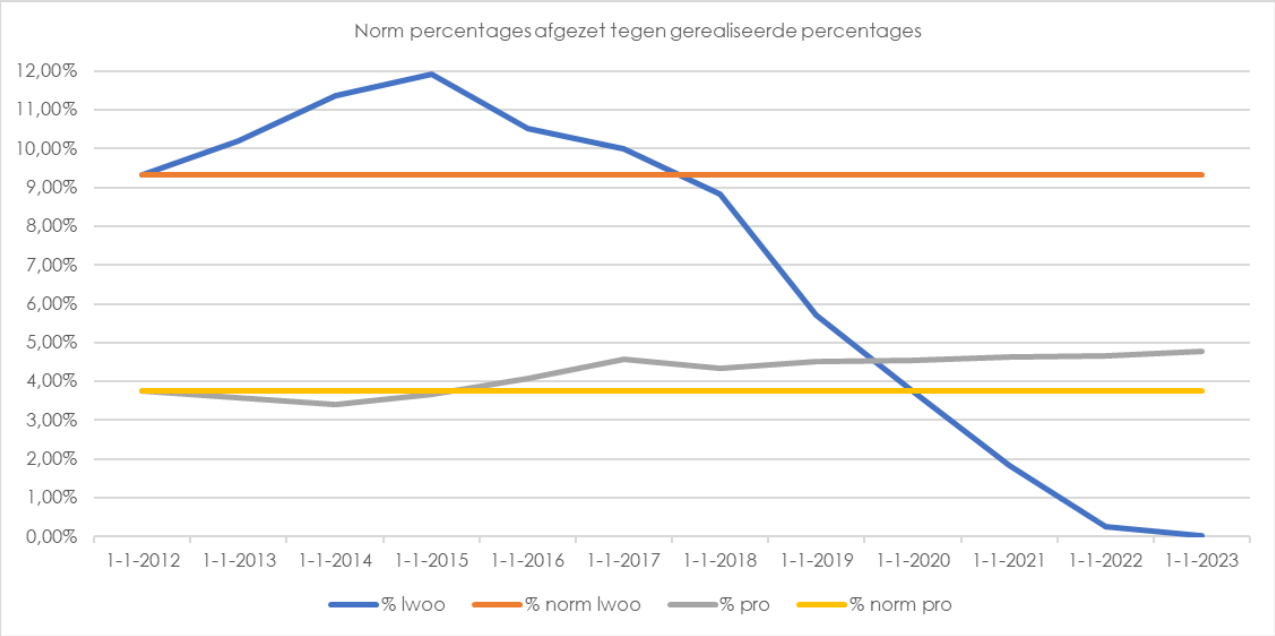

Ontwikkeling aantal leerlingen speciaal onderwijs

Elk samenwerkingsverband ontvangt een normbudget voor zware ondersteuning. De omvang van dit budget wordt bepaald op basis van het aantal leerlingen binnen het samenwerkingsverband (exclusief de leerlingen ingeschreven op het vso) op 1 oktober in het voorafgaande schooljaar, vermenigvuldigd met een landelijk normbedrag. Op dit normbudget wordt een overgangsregeling toegepast om stapsgewijs tot de normbekostiging te komen (verevening) en de ondersteuningsbekostiging VSO ingehouden. VSO-scholen ontvangen naast de basisbekostiging ook een bedrag per leerling die door het samenwerkingsverband naar de VSO-school verwezen wordt: de ondersteuningsbekostiging. Dit bedrag is gebaseerd op 3 categorieën (Laag, Midden en Hoog) met elk hun eigen tarief en wordt overgeheveld van het normbudget voor zware ondersteuning van het verwijzende samenwerkingsverband.

In de navolgende tabel is een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van het aantal leerlingen in het VSO over de afgelopen jaren.

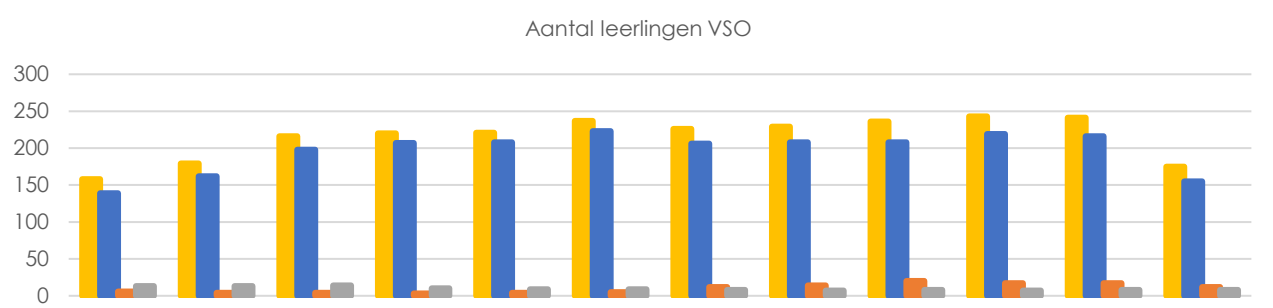

	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018	1-10-2019	1-10-2020	1-10-2021	1-02-2022	1-02-2023
vso totaal	158	179	216	220	221	237	226	229	236	243	241	175
vso laag	139	162	198	207	208	223	206	208	208	219	216	155
vso midden	6	4	4	3	4	5	12	14	20	17	17	12
vso hoog	13	13	14	10	9	9	8	7	8	7	8	8

In de periode voor de invoering van Passend Onderwijs (in 2014) is groei zichtbaar van het aantal leerlingen in het VSO. De groei heeft zich na invoering van Passend Onderwijs doorgezet, maar tegelijkertijd is sinds 2014 sprake van een zekere stabilisering van de leerlingenaantallen in het VSO (resp. 216-220-221). In de doorkijk is vanaf 1 februari 2023 het aantal leerlingen met een TLV opgenomen waarbij er op basis van de normbekostiging voor zware ondersteuning sprake is van de benodigde financiële ruimte. Voor bekostiging van TLV's buiten de beschikbare ruimte worden financieringsafspraken gemaakt.

Index ontwikkeling leerlingenstromen

Het aantal VO-leerlingen van het samenwerkingsverband is bepalend voor de van het Rijk te ontvangen bruto-bekostiging. Fluctuaties in het aantal leerlingen hebben hierdoor een direct effect op de baten van het samenwerkingsverband. Daarbij is tevens sprake van "communicerende vaten" voor wat betreft de verrekening van de kosten voor het leerwegondersteunend-, praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs.

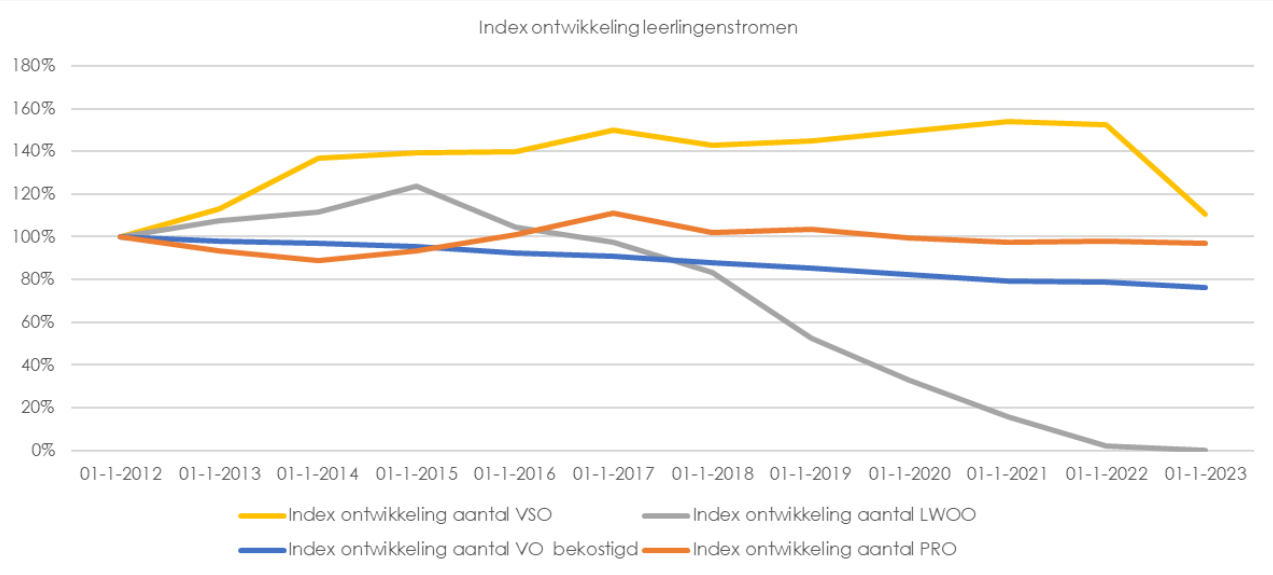

In de tabel is via een viertal indexen de ontwikkeling van deze vier leerlingenstromen tot uitdrukking gebracht. De teldatum 01-10-2012 is daarbij als basis (=100) genomen. Uit de grafiek kan vervolgens worden vergeleken in hoeverre ontwikkelingen in de drie leerlingenstromen synchroon lopen of dat er sprake is van afwijkingen. Dit om bijvoorbeeld af te kunnen leiden of de krimp in het voortgezet onderwijs zich ook door vertaald naar een krimp in het praktijk- en voortgezet speciaal onderwijs. Uit de tabel is af te leiden dat het voortgezet speciaal onderwijs in de afgelopen jaren een tegengestelde beweging maakt ten opzichte van de afname van het

voortgezet- en praktijkonderwijs. De voorgenomen insteek om te bepalen wat de beschikbare ruimte is voor af te geven TLV's en daarbij financieringsafspraken te maken voor aantallen buiten deze ruimte geven een beweging waarbij de leerlingenstromen zich binnen de begroting van het samenwerkingsverband meer proportioneel tot elkaar verhouden.

Tabel leerlingen

Onderstaand de opstellingen met de leerlingenaantallen die ontleend zijn aan de meerjarenbegroting 2022 t/m 2024. Als gevolg van de invoering van de vereenvoudiging van de bekostiging voor het PO met ingang van het kalenderjaar 2023 wijzigt de teldatum voor het VSO van 1 oktober naar 1 februari (voor het eerst 1 februari 2022). De teldatum voor het VO, LWOO en PRO blijft ongewijzigd i.c. 1 oktober (t-1).

Herkomst	2021	2022	2023	2024
Leerlingen Voortgezet onderwijs (bekostigd)	4.293	4.259	4.136	4.136
Leerlingen Voortgezet speciaal onderwijs	244	240	175	175

6.2 Personele inzet

In de meerjarenbegroting is voor de inzet van personeel in loondienst uitgegaan van de navolgende functies en omvang:

Herkomst	Fte 2021	Fte 2022	Fte 2023	Fte 2024
Directeur	0,5000	0,5000	0,5000	0,5000
Beleidsmedewerker	0,4000	0,4000	0,4000	0,4000
Begeleider passend onderwijs	0,1000	0,1000	0,1000	0,1000

Van bovenstaande inzet wordt:

- Directie: aanstelling van 1,000 fte, waarbij 50% op basis van de onderliggende overeenkomst kosten gemene rekening doorbelast door het samenwerkingsverband PO2903
- Beleidsmedewerker: aanstelling van 1,000 fte waarbij 40% op basis van de onderliggende overeenkomst kosten gemene rekening doorbelast door het samenwerkingsverband PO2903.
- Begeleider passend onderwijs: 0,1000 fte van de inzet van de begeleiders passend onderwijs vanaf 2020 doorbelast door het samenwerkingsverband PO2903. Deze specifieke inzet betreft advies/support m.b.t. het werken met Kindkans en het nodige systeembeheer daarvan.

6.3 Staat van baten en Lasten in meerjarig perspectief

In onderstaande tabel is de vastgestelde meerjarenbegroting voor 2022 t/m 2024 verwerkt met daarin de vergelijkende cijfers over 2020, 2021 en de begroting 2021.

EFJ	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
3.1 Rijksbijdragen OCW	6.417.116	6.349.038	6.511.979	6.548.969	6.350.719	5.954.716
3.2 Ov. Overheidsbijdragen	0	0	0	0	0	0
3.5 Overige baten	445.703	0	0	486.631	499.093	0
Totaal baten	**6.862.819**	**6.349.038**	**6.511.979**	**7.035.600**	**6.849.812**	**5.954.716**
4.1 Personeelslasten	133.487	124.750	124.315	124.750	124.750	124.750
4.2 Afschrijvingen	0	0	0	0	0	0
4.3 Huisvestingslasten	3.274	3.000	2.850	3.000	3.000	3.000
4.4 Overige lasten	63.442	156.522	140.961	290.546	168.573	114.000
4.5 Doorbetalingen	6.543.582	6.476.341	6.661.228	6.664.892	6.552.789	5.681.792
Totaal lasten	**6.743.785**	**6.760.613**	**6.929.354**	**7.083.188**	**6.849.112**	**5.809.656**
Saldo baten en lasten	**119.034**	**-411.575**	**-417.375**	**-47.588**	**700**	**31.174**
Financiële baten en lasten						
5.1 Rentebaten	0	0	0	0	0	0
5.2 Rentelasten	278	200	3.061	700	700	700
Saldo financiële baten en lasten	**-278**	**-200**	**-3.061**	**-700**	**-700**	**-700**
Resultaat	**118.756**	**-411.775**	**-420.437**	**-48.288**	**0**	**30.474**

De verklaring voor de belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar en de begroting
Om de effecten van het beleid te kunnen monitoren en goed hierop te kunnen sturen is de begroting verdeeld in programma's. In onderstaande tabel is de opbouw van de hoofdlijnen binnen de begroting opgenomen ter verklaring van de belangrijkste ontwikkelingen onderliggend aan de afwijking op het begrote resultaat met afgerond € 8.700 negatief:

Programma	EFJ	Begroting	Realisatie	Verschil
SWV 1. Normbudgetten	3.1	6.308.516	6.487.261	178.745
SWV 2. Programma lichte ondersteuning	4.5	-3.285.511	-3.356.107	-70.596
SWV 3. Programma zware ondersteuning	4.5	-3.190.830	-3.305.121	-114.291
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.1	-124.750	-124.315	435
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.3	-3.000	-2.850	150
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.4	-26.000	-16.937	9.063
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	5.1	-200	-3.061	-2.861
SWV 5. Programma Raad van Toezicht	4.4	-20.000	-33.538	-13.538
SWV 6. Programma Optimalisatie-pakket	4.1	-10.000	-9.794	206
SWV 6. Programma Optimalisatie-pakket	4.4	-20.000	-6.801	13.199
SWV 7. Programma Transitie	4.4	-20.000	-1.627	18.373
SWV 8. Project Hoogbegaafdheid	3.1	40.522	24.717	-15.805
SWV 8. Project Hoogbegaafdheid	4.4	-40.522	-24.717	15.805
SWV 9. Traject OZA	4.4	-20.000	-47.547	-27.547
Eindtotaal		**-411.775**	**-420.437**	**-8.663**

In het programma 1. Normbudgetten worden de brutobaten van het samenwerkingsverband verantwoord. Op deze manier is inzichtelijk welke omvang aan baten wordt gegenereerd door het aantal ingeschreven leerlingen in het voortgezet onderwijs. Evenals in voorgaande jaren zijn door DUO in 2021 op verschillende momenten aanpassingen in het prijspeil voor de bekostiging doorgevoerd. Dit leidt tot een hoger bedrag aan baten dan begroot met een voordelig effect op de exploitatie van afgerond EUR 178.700. Het hogere prijspeil aan bekostiging werkt ook door in hogere afdrachten voor leerlingen geplaatst op1 oktober in het LWOO, PRO. De hogere kosten voor PRO worden rechtstreeks verrekend door DUO. Voor wat betreft het LWOO geldt dat als gevolg van de opting out voor leerlingen die nog een indicatie hebben de kosten rechtstreeks worden verrekend door DUO met het samenwerkingsverband. Voor het deel aan verschil tussen de normbekostiging en het aantal LWOO-leerlingen geplaatst op 1 oktober vertaald een en ander zich naar een per saldo hogere overdracht aan populatie bekostiging uit te betalen door het samenwerkingsverband aan het voortgezet onderwijs. In onderstaande tabel is een en ander inzichtelijk gemaakt.

EFJ	Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
4.5	Budget lichte ondersteuning VO	265.690	265.690	0
4.5	Budget LWOO van SWV aan scholen (via DUO)	803.370	835.880	-32.510
4.5	Budget PRO van SWV aan scholen (via DUO)	993.258	1.011.065	-17.807
4.5	Overdracht (netto) populatiebekostiging LWOO	1.223.193	1.243.472	-20.279

Een vergelijkbaar effect ontstaat in het programma zware ondersteuning waar DUO het aantal geplaatst op 1 oktober in het speciaal onderwijs rechtstreeks verrekend met het samenwerkingsverband. Daarnaast moet de toename tussen 1 oktober en 1 februari voor nieuwe leerlingen in het speciaal onderwijs door het samenwerkingsverband worden bekostigd. Daarnaast draagt het samenwerkingsverband een ondersteunings-budget over aan het voortgezet onderwijs. In onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt wat de verschillen zijn tussen de begroting en realisatie.

EFJ	Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
4.5	Budget zware ondersteuning VO	269.183	269.183	0
4.5	Onderst. ksn. mat. VSO teldatum (verr. DUO) H	9.455	9.455	0
4.5	Onderst. ksn. mat. VSO teldatum (verr. DUO) L	136.302	136.302	0
4.5	Onderst. ksn. mat. VSO teldatum (verr. DUO) M	20.386	20.386	0
4.5	Onderst. ksn. pers. VSO teldatum (verr. DUO) H	174.476	178.685	-4.209
4.5	Onderst. ksn. pers. VSO teldatum (verr. DUO) L	2.249.125	2.303.632	-54.507
4.5	Onderst. ksn. pers. VSO teldatum (verr. DUO) M	313.267	320.768	-7.500
4.5	Overdracht groei materieel VSO	3.887	13.606	-9.718
4.5	Overdracht groei personeel VSO	14.750	53.106	-38.357

Uit de tabel is af te leiden dat (evenals bij het programma Lichte Ondersteuning) een groot deel van de hogere bruto-inkomsten vanuit DUO wordt omgezet in hogere overdrachten op basis van de 1 oktober aantallen. Voor de begroting 2021 was op basis van het beeld over de voorgaande jaren uitgegaan van een beperkte tussentijdse toename in het speciaal onderwijs. Door de hogere overdrachtsverplichting 2020-2021 is er een hogere dan begrote aanspraak gedaan op het budget voor overdracht groei.

In de beoordeling moet worden meegewogen dat - evenals in de voorgaande jaren - het normbudget materieel zware ondersteuning na verrekening van het aantal in het speciaal onderwijs op 1 oktober een negatieve uitkomst geeft. Dit negatieve verschil is door DUO verrekend met de scholen in het voortgezet onderwijs en speciaal onderwijs die verplicht zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband. Zie hiervoor de cursief opgenomen regel in de tabel. Door de krimp van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs ontstaat een dalend bedrag aan normbekostiging met een discrepantie in de lasten. Zie hiervoor onderstaande tabel.

EFJ	Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil
3.1	*Bijdrage besturen zware ondersteuning materieel*	30.452	30.711	258
3.1	Normbudget zware ondersteuning materieel	135.690	135.432	-258
4.5	Onderst. ksn. mat. VSO teldatum (verr. DUO) H	-9.455	-9.455	0
4.5	Onderst. ksn. mat. VSO teldatum (verr. DUO) L	-136.302	-136.302	0
4.5	Onderst. ksn. mat. VSO teldatum (verr. DUO) M	-20.386	-20.386	0
Saldo		**0**	**0**	**0**

In het programma Organisatie en Beheer zijn de jaarlijkse stelposten opgenomen voor de inzet van personeel, bureaulasten. Binnen deze kaders zijn onder- en overbestedingen te zien, die per saldo leiden tot een voordelig effect in de realisatie ten opzichte van de begroting van afgerond € 6.800.

In het programma Raad van Toezicht zijn de jaarlijkse stelposten opgenomen voor de bezoldiging en ondersteuningskosten. In 2021 vallen deze kosten hoger uit dan begroot in de realisatie doordat er kosten zijn gemaakt voor de werving van de nieuwe (gezamenlijk met SWV PPOZV) RVT.

In het programma Optimalisatiepakket zijn de ICT kosten (licentie en ondersteuning) voor Kindkans en kosten voor de AVG ondersteuning opgenomen. Met name de ondersteuningskosten voor Kindkans vallen lager uit dan begroot in de realisatie.

De transitie naar meer balans in de normbudgetten en kosten voor geplaatste leerlingen in het PRO en VSO zal een extra inspanning vergen van medewerkers van de betrokken scholen. In de begroting 2021 was hiervoor in het programma Transitie een budget opgenomen om deze te kunnen faciliteren. Omdat de invulling van de wijze waarop de transitie moet worden ingevuld nog onderwerp is van overleg is er in 2021 maar een beperkt beroep gedaan op deze faciliteiten.

In 2021 is een (door)start gemaakt vanuit de werkgroepen met de uitvoering van activiteiten voor het programma Hoogbegaafdheid. Doordat er een achterstand wordt ingelopen als gevolg Covid19 in 2020 zijn er ten opzichte van de begrote meeruitgaven gerealiseerd. Omdat bij realisatie een overeenkomstig bedrag vrijvalt uit de balans vanuit de ontvangen projectbaten van DUO heeft dit geen effect op het resultaat 2021.

In 2021 zijn meerdere OZA trajecten opgestart. Deze worden deels bekostigd vanuit gemeentelijke bijdragen. De netto uitgaven voor het SWV vallen hoger uit dan begroot maar worden opgevangen vanuit de onderbesteding op de andere programma's.

Programma	EFJ-rubriek	Begroting	Realisatie	Verschil
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.1 Personele lasten	124.750	124.315	435
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.3 Huisvestingslasten	3.000	2.850	150
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.4 Overige lasten	26.000	16.937	9.063
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	5.1 Financiele lasten	200	3.061	-2.861
SWV 5. Programma Raad van Toezicht	4.4 Overige lasten	20.000	33.538	-13.538
SWV 6. Programma Optimalisatie-pakket	4.1 Personele lasten	10.000	9.794	206
SWV 6. Programma Optimalisatie-pakket	4.4 Overige lasten	20.000	6.801	13.199
SWV 7. Programma Transitie	4.4 Overige lasten	20.000	1.627	18.373
SWV 8. Project Hoogbegaafdheid	4.4 Overige lasten	40.522	24.717	15.805

De verklaring voor de belangrijkste verschillen tussen het resultaat in het verslagjaar en het resultaat in het voorgaande jaar

De verschillen in de realisatie over 2020 en 2021 komen het beste naar voren als op basis van de opbouw van de programmaonderdelen (kostenplaatsen) wordt ingezoomd op de exploitatie. Zie hiervoor de onderstaande tabel:

Programma	EFJ-rubriek	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Verschil
SWV 1. Normbudgetten	3.1 Rijksbijdragen	6.411.097	6.487.261	76.164
SWV 2. Programma lichte ondersteuning	4.5 Overdrachten	-3.435.667	-3.356.107	79.561
SWV 2. Programma lichte ondersteuning	3.5 Overige baten	445.703	0	-445.703
SWV 3. Programma zware ondersteuning	4.5 Overdrachten	-3.107.915	-3.305.121	-197.207
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.1 Personele lasten	-123.855	-124.315	-460
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.3 Huisvestingslasten	-3.274	-2.850	424
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	4.4 Overige lasten	-17.579	-16.937	642
SWV 4. Programma Organisatie en beheer	5.1 Financiele lasten	-278	-3.061	-2.783
SWV 5. Programma Raad van Toezicht	4.4 Overige lasten	-19.046	-33.538	-14.492
SWV 6. Programma Optimalisatie-pakket	4.1 Personele lasten	-9.632	-9.794	-162
SWV 6. Programma Optimalisatie-pakket	4.4 Overige lasten	-8.218	-6.801	1.417
SWV 7. Programma Transitie	4.4 Overige lasten	-308	-1.627	-1.319
SWV 8. Project Hoogbegaafdheid	3.1 Rijksbijdragen	6.019	24.717	18.698
SWV 8. Project Hoogbegaafdheid	4.4 Overige lasten	-6.019	-24.717	-18.698
SWV 9. Traject OZA	4.4 Overige lasten	-12.271	-47.547	-35.276
Eindtotaal		**118.757**	**-420.437**	**-539.194**

Door aanpassingen in het prijspeil bekostiging is er sprake van een hogere omvang aan baten in het Programma 1. Normbudgetten met een effect dat zich qua communicerende kosten doorzet in de inhoudingen door DUO in Programma 2. Lichte ondersteuning en Programma 3. Zware ondersteuning. In de vergelijking voor dit laatste programma moet ook een volume en intern prijseffect worden meegewogen in de beoordeling: op de teldatum 1 oktober 2020 is sprake van een hoger aantal leerlingen in het VSO (236 t.o.v. 229 op 1 oktober 2019) en zijn er meer Midden TLV's afgegeven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Het wegvallen van de exploitatiebijdrage van de besturen in 2021 zorgt echter voor de grootste afwijking in de vergelijking tussen de beide jaren. Gedurende de transitiefase is er voor gekozen om niet onnodig te veel eigen vermogen aan te houden, maar gelden zoveel als mogelijk binnen de grenzen van de signaleringswaarden dienstbaar te laten zijn aan het primair proces.

De belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

Uitgangspunt blijft dat de indeling van de meerjarenbegroting op domeinen met daaronder een onderverdeling van programma's één op één samengaat met de inhoudelijke invulling van de programma's in het ondersteuningsplan. Dat leidt tot een gericht resultaat en een duidelijker overzicht:

De analyse van de huidige situatie voor wat betreft de aantallen in het PRO en VSO is dat de bekostiging van het samenwerkingsverband ontoereikend is om het hoge deelname percentage in het VSO en PRO en overdrachten aan ondersteuningsbudgetten voor ondersteuning aan het veld te bekostigen. Mede hierdoor toont de meerjarenbegroting een oplopend tekort. Daarnaast wordt een deel van het tekort aan dekking door de verrekening van DUO met de lumpsum gedragen door de aangesloten schoolbesturen. Als oorzaken voor deze disbalans wordt gesteld dat:

- Er een beperkt zicht is op instroom-/uitstroom-/doorstroomgegevens. Een uitgevoerde statistische prognose op de afgegeven TLV's c.q. de cijfers over afgelopen 3 jaar voorspellen geen daling VSO.
- Er wordt op casusniveau gekeken of er wel of niet een TLV nodig is zonder daaraan op voorzieningenniveau een limiet te stellen: daarmee hebben we een open eind financiering. Achteraf is duidelijk hoeveel het gaat kosten, vooraf worden daar geen grenzen aan gesteld.

Er zijn een aantal budgettaire acties voorzien om te komen tot een nieuwe balans:

- Besturen leveren een bijdrage voor de dekking van de overheadkosten van het samenwerkingsverband.
- Wij bepalen vooraf wat de budgettaire ruimte is voor het aantal TLV's (nieuw of verlenging) op basis van de beschikbare normbekostiging voor lichte en zware ondersteuning.
  - We maken financieringsafspraken voor bekostiging van TLV's buiten de beschikbare, afgesproken ruimte met het PO en VO voor overstap naar VSO en PRO.

De volgende afbeelding toont een schematische weergave van het model op basis waarvan we willen gaan werken en begroten.

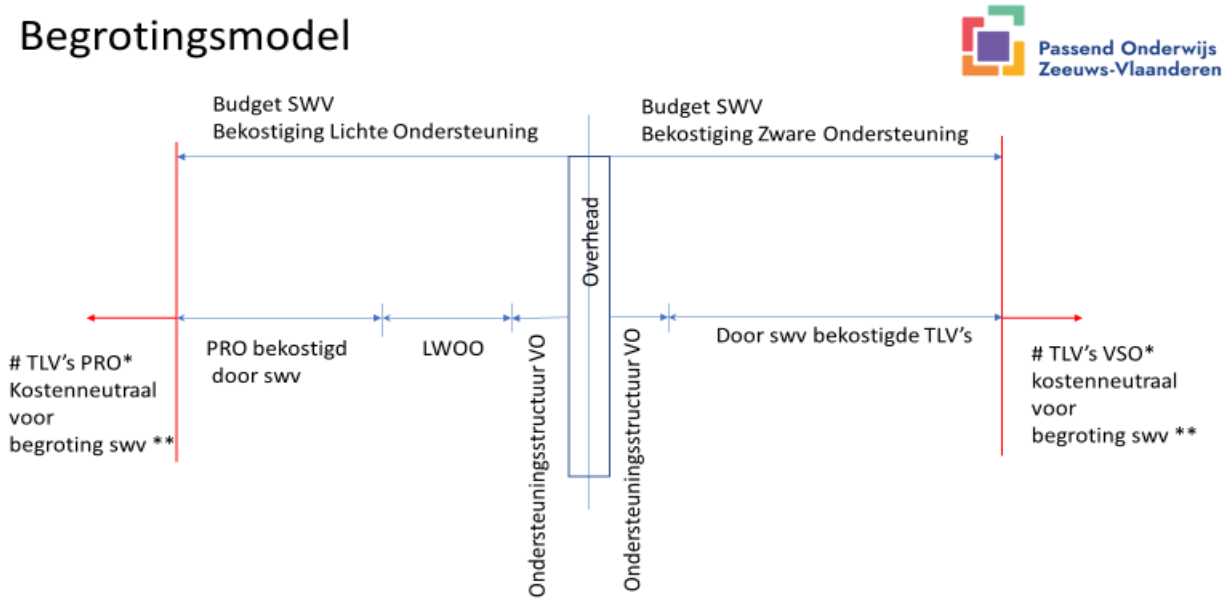

In de proceslijn worden volgende acties ondernomen:

- Sleutelfiguren in het werkveld informeren over de voorgestelde werkwijze (hoe en waarom)
- Extra projectondersteuning inschakelen om de transitiefase te ondersteunen (centraal coördinatie punt ondersteuningsvoorzieningen om prognose voor door- en uitstroom te kunnen maken en de aanwezige ruimte voor instroom te duiden op en boven de 'nullijn'.
- Afspraken vormgeven voor de verdeling van de middelen lichte en zware ondersteuning
- Afspraken vormgeven voor de verdeling van de benodigde bijdragen vanuit de schoolbesturen aan de exploitatie voor 2022 en 2023.
- Afspraken maken voor budget-neutrale bekostiging voor het samenwerkingsverband van TLV's boven de afgesproken bekostigingsruimte SWV.

6.4 Balans in meerjarig perspectief

Op basis van de meerjarige staat van baten en lasten is een prognose van de balans in een meerjarig perspectief opgesteld (x € 1).

Kalenderjaar	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Activa					
Materiele vaste activa	0	0	0	0	0
Vorderingen	31.298	36.918	22.000	22.000	22.000
Liquide middelen	712.866	334.951	184.130	129.557	155.995
Totaal activa	**744.164**	**371.869**	**206.130**	**151.557**	**177.995**
Passiva					
Eigen vermogen	566.246	145.809	97.521	97.521	127.995
Algemene reserve	566.246	145.809	97.521	97.521	127.995
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Langlopende schulden	0	0	0	0	0
Kortlopende schulden	177.918	226.060	108.609	54.036	50.000
Totaal passiva	**744.164**	**371.869**	**206.130**	**151.557**	**177.995**

Wat zijn de belangrijkste mutaties in de balansposten ten opzichte van het voorgaande jaar

Als gevolg van het negatieve resultaat over 2021 ontstaat in lijn met de begroting en de wens om niet onnodig middelen te onttrekken aan het primaire proces gedurende de transitiefase een afname van het balanstotaal.

De ultimo vorderingen zijn qua omvang vergelijkbaar aan het voorgaande jaar en hebben voornamelijk betrekking op (debiteuren)vorderingen en overlopende activa.

De kortlopende schulden hebben betrekking op crediteuren, overlopende schulden eindejaar (voor bijvoorbeeld de afrekening kosten gemene rekening SWV PPOZV) en nog te besteden middelen voor het PO/VO-project Hoogbegaafdheid. Aan projectmiddelen staat er ultimo 2021 een bedrag van afgerond EUR 168.000 in de balans, in 2020 was dit EUR 127.000. De impact van de nog te besteden projectmiddelen werkt ook door in het aanwezige saldo aan liquide middelen.

Wat zijn de (toekomstige) belangrijkste ontwikkelingen in de balans

In 2021 is het grootste deel van het eigen vermogen ingezet om de overdracht aan ondersteuningsbudgetten aan het VO te kunnen bekostigen onder druk van een relatief geringe marge aan beleidsvrije ruimte na aftrek van de wettelijke kosten voor deelname voor PRO en VSO. Bij ongewijzigd beleid leidt een ander tot een oplopend tekort op de begroting van het samenwerkingsverband en verrekeningen door DUO bij de deelnemende schoolbesturen. Primair is de bewaking van de balans voor de aankomende periode gericht op de bewaking van de minimale ondergrens van het eigen vermogen en de borging van de minimale omvang van de liquide middelen.

Wat zijn de belangrijke (toekomstige) investeringen en ontwikkelingen in kasstromen en financiering

Onderstaand het kasstroomoverzicht op basis van de meerjarige staat van baten en de prognose balans.

Betreft	Jaarrekening kalenderjaar 2021	Begroting kalenderjaar 2022	Begroting kalenderjaar 2023	Begroting kalenderjaar 2024	Begroting kalenderjaar 2025	Begroting kalenderjaar 2026
Kasstroom uit operationele activiteiten						
Saldo baten en lasten	€ 417.375-	€ 47.588-	€ 700	€ 31.174	€ 31.174	€ 31.174
Aanpassingen voor:						
Afschrijvingen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Mutaties voorzieningen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Verandering in vlottende middelen						
Vorderingen	€ 5.620-	€ 14.918	€ -	€ -	€ -	€ -
Kortlopende schulden	€ 48.142	€ 117.451-	€ 54.573-	€ 4.036-	€ -	€ -
Kasstroom uit bedrijfsoperaties						
Interest	€ 3.061-	€ 700-	€ 700-	€ 700-	€ 700-	€ 700-
Kasstroom uit operationele activiteiten	**€ -377.915**	**€ -150.821**	**€ -54.573**	**€ 26.437**	**€ 30.474**	**€ 30.474**
Kasstroom uit investeringsactiviteiten						
Investeringen in materiele vaste activa	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Kasstroom uit financieringsactiviteiten						
Mutatie langlopende schuld	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**	**€ -**
Mutatie liquide middelen	**€ -377.915**	**€ -150.821**	**€ -54.573**	**€ 26.437**	**€ 30.474**	**€ 30.474**
Beginstand liquide middelen	€ 712.866	€ 334.951	€ 184.130	€ 129.557	€ 155.995	€ 186.468
Eindstand liquide middelen	€ 334.951	€ 184.130	€ 129.557	€ 155.995	€ 186.468	€ 216.942
Mutatie liquide middelen	**€ -377.915**	**€ -150.821**	**€ -54.573**	**€ 26.437**	**€ 30.474**	**€ 30.474**

Omdat er door het samenwerkingsverband investeringen behoeven te worden gedaan in materiele vaste activa, ontstaat er vanuit deze activiteiten geen effect op de operationele en investeringskasstroom. De terugloop in de uitstaande liquide midden ontstaat met name als gevolg van de begrote uitputting van de nog te besteden projectmiddelen voor Hoogbegaafdheid in 2022 en 2023. Na deze periode zal er een lichte toename moeten optreden als gevolg van de bewaking van de bovengrens aan budgettaire ruimte voor de deelname aan het PRO en VSO. Dit element heeft de grootste impact op de toekomstige operationele kasstroom.

6.5 Financiële positie

Ontwikkeling kengetallen

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs. Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een schoolbestuur/instelling financieel gezond is en op korte en langere termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen. Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit de jaarrekening, de continuïteitsparagraaf uit het jaarverslag of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de positie van de instelling nader moet worden onderzocht.

Voor samenwerkingsverbanden geldt in zijn algemeenheid dat de financiering van investeringen niet of nauwelijks een rol speelt en dat de beoordeling van de financiële kengetallen zich veelal beperkt tot de beoordeling van de aanwezige bufferfunctie en borging van de aanwezigheid van voldoende liquiditeit om de (tijdige) overdracht aan de scholen te kunnen borgen. Deze elementen zijn dan ook bovenliggend in de financiële sturing binnen het samenwerkingsverband, een en ander in relatie met het kengetal rentabiliteit.

Aan de set aan kengetallen is in voorgaand jaar een nieuwe methodiek toegevoegd om te komen tot signaleringsgrenzen voor de omvang van het eigen vermogen. Op basis van een formule berekent de Inspectie wat een bestuur redelijkerwijs aan eigen vermogen nodig heeft om bezittingen te financieren en risico's op te vangen. Dit bedrag is het normatieve publieke eigen vermogen. Als het eigen vermogen groter is dan het normatieve eigen vermogen, kan het "bovenmatig" zijn. De Inspectie kijkt alleen naar het publieke deel van het eigen vermogen. Eventueel privaat vermogen valt dus buiten het bestek van de Inspectie. Voor samenwerkingsverbanden is de formule: 0,035 x totale baten, maar minimaal een risicobuffer van EUR 250.00

Onderstaand de set kengetallen zoals gebruikt door de inspectie ter detectie van de risico's.

Kengetal	Berekening	Signalering
Liquiditeit 1	Eigen vermogen + Voorzieningen/ Totaal passiva	Signalering -> kleine instelling minder dan 1,50
Liquiditeit 2	Aanwezige omvang liquide middelen	Signalering -> minimaal EUR 100.000
Solvabiliteit	Vlottende activa/ Kortlopende schulden	Signalering -> minimaal 30%
Eigen vermogen	Aanwezig omvang eigen vermogen	Minimaal EUR 250.000
Rentabiliteit	Resultaat/ Totaal baten	Signalering -> Geen

Doorgerekend voor het samenwerkingsverband geeft dit de onderstaande set aan kengetallen.

Kalenderjaar	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Liquiditeit 1	3,15	1,65	1,90	2,80	3,56
Liquiditeit 2	712.866	334.951	184.130	129.557	155.995
Solvabiliteit	75,68%	39,21%	47,31%	64,35%	71,91%
Rentabiliteit	0,26%	-6,46%	-0,69%	0,00%	0,51%
Bovenmatig eigen vermogen					
Minimaal EUR 250.000 eigen vermogen IvhO	250.000	250.000	250.000	250.000	250.000
Benchmark EUR 100.000 eigen vermogen SWV	100.000	100.000	100.000	100.000	100.000
Aanwezig eigen vermogen	566.246	145.809	97.521	97.521	127.995

Uit de algemeen gehanteerde kengetallen en de normen voor verschillende financiële ratio's blijkt de vermogenspositie van het samenwerkingsverband van voldoende niveau. De aangepaste kengetallen in het toezichtkader waarbij er sprake is van een minimale vaste voet aan risicobuffer sluiten aan bij het beleid om te komen tot een ombuiging van het teveel aan vermogen en een omvang voor de risicobuffer zoals die is gekwalificeerd en gekwantificeerd door het bestuur. Door in de komende jaren bewust te kiezen voor een sturing op overhead- en exploitatiebijdragen en een budgettaire ruimte voor het aantal TLV's wordt inzet op een minimaal benodigd eigen vermogen van EUR 100.000. Dit is dan primair bedoeld voor de afdekking van restrisico's c.q. borging van de liquiditeitsbehoefte om het betalingsverkeer af te dekken.

7 Bijlage 1 Onderwerpen bestuur SWV VO 2021

Het bestuur kwam in 2021 negen keer bijeen, nl. op 20-1, 3-2, (24-2 zelf), 2-3, 23-3, 22-4, 9-6, 29-9, 5-11 en 10-12. De vergaderingen verliepen grotendeels online/via MS Teams. Onderstaand is een selectie opgenomen van de behandelde onderwerpen per vergadering c.q. maand.

Januari 2021
- Begroting 2021 en meerjarenbegroting 2021-2024 (doorrekeningen, presentatie uitgangspunten, vervolgafspraken, voorbereiding raad van toezicht 2-2)
- AVG-implementatie stand van zaken

Februari 2021
- Ontwikkeling aanbod Thuiszitters VO en presentatie aanbod onderwijs/zorg

Maart 2021
- Extra overleg t.b.v. afwerking meerjarenbegroting richting rvt 16-3
- Samenwerking vso-vo
- Meerjarenbegroting: terugkoppeling n.a.v. raad van toezicht 16-3
- Concept-jaarrekening 2021
- Regionaal project begaafdheid: nulmeting, doelgroep
- Stappenplan naar nieuw ondersteuningsplan: evaluatie en ontwikkeling

April 2021
- Samenwerking vso-vo, opdracht, communicatie
- Meerjarenbegroting
- Behandeling aanvragen TLV, werkafspraken, prognose
- Voortgang proces ondersteuningsplan: terugkoppeling vanuit De Redactie en meeting met de OPR
- Terugkoppeling werkgroep Werving RvT

Juni 2021
- Samenwerking vso-vo: stand van zaken, voortgang werkgroep
- Meerjarenbegroting versie 19.05.2021 (incl. toelichting) → ter vaststelling
- Concept-jaarverslag 2020 (incl. bestuursverslag, verslag rvt en jaarrekening)
- Uitvoering onderzoek en deskundigenadvies t.b.v. aanvragen TLV (PRO)
- Statuten en bestuursreglement SWV VO
- Werving nieuwe raad van toezicht

September 2021
- Project Rondom het Kind
- Terugblik inspectieonderzoek
- Startbijeenkomst nieuwe raad van toezicht
- Samenwerking vso-vo: voortgang vanuit werkgroep
- Jaarplan 2021-2022
- Meerjarenbegroting en eigen vermogen
- Leerlingenvoervoer
- Uitvoering onderzoek en deskundigenadvies t.b.v. aanvragen TLV PRO

November 2021
- AVG en project KansRijk
- Leidraad ouder- en jeugdsteunpunten
- Advies werkgroep Begaafdheid m.b.t. OOC
- Concept-rapport van bevindingen inspectieonderzoek september 2021 en bestuursreactie
- Aangepast bestuursreglement dd. 29-6
- AVG-zaken: IBP Beleidsplan en DPIA (advies aan bestuur)
- Begrotingsvoorbereiding – n.a.v. werkgroep financiën dd. 22-10 jl., eerste doorrekening
- Projectleiderschap Rondom het Kind
- Samenwerking vso-vo
- Ondersteuningsplan en jaarplan

December 2021

- Definitief rapport onderzoek inspectie september 2021
- Testing PRO-lln.
- Begroting 2022
- Analyse leerlingenaantallen
- Samenwerking vso-vo en communicatie naar po
- Ondersteuningsplan, actieplan stand van zaken
- Termijn einde toelaatbaarheid

8 Bijlage 2 Raad van Toezicht 2021 (t/m 31-7-2021)

De (voormalige) raad van toezicht van SWV VO kwam in 2021 vier keer in reguliere vergadering bijeen, nl. op 2-2, 16-3, 26-5 en 29-6. Op 29-6 was er een vergadering met de accountant en een reguliere vergadering. Onderstaand is een selectie opgenomen van de door de Raad van Toezicht behandelde onderwerpen per vergadering.

Februari 2021
- Ontwikkelingen passend onderwijs in het samenwerkingsverband
- Vooraankondiging inspectie compact onderzoek bestuur en SWV
- Planning evaluatie ondersteuningsplan
- Conceptbegroting 2021 incl. toelichting, uitgangspunten en scenarioberekeningen
- Begroting 2021 versie 0.7d → ter goedkeuring
- Governance: opbrengt F. Janssen/Vught n.a.v. verzoek raad van toezicht juridisch schriftelijk advies over 3 zaken + samenwerkingsovereenkomst + advies m.b.t. rooster van aftreden
- Statutenwijziging
- Rooster van aftreden
- Vervolgtraject werving nieuwe raad van toezicht

Maart 2021
- Terugkoppeling gesprek met inspectie 4 maart jl./ compact onderzoek bestuur en SWV
- Meerjarenbegroting 'work in progress' – concept 5 maart jl. ter bespreking
- Update werving leden nieuwe raad van toezicht
- Zaken vanuit de OPR

Mei 2021
- Evaluatie ondersteuningsplan gestart
- Meerjarenbegroting 2021-2024 versie 19 mei 2021 ter bespreking
- Governance-ontwikkeling: stand van zaken vacature rvt-leden, stand van zaken vanuit commissie
- Stand van zaken jaarverslag 2020, H2 verslag toezichthoudend orgaan

Juni 2021
- Vooroverleg met accountant Johan Berkouwer van Van Ree Accountants over jaarrekening en jaarverslag, concept-verslag van bevindingen n.a.v. de accountantscontrole
- Aandachtspunten m.b.t. ondersteuningsplan vanuit toezicht
- Ontwikkelingen passend onderwijs in samenwerkingsverband
- Meerjarenbegroting 2021-2024 versie dd. 22 juni 2021 → ter goedkeuring
- Jaarverslag 2020 → ter goedkeuring; terugrapportage n.a.v. gesprek accountant, terugblik op traject en proces
- Governance-ontwikkeling: aanpassingen statuten, benoeming nieuwe leden raad van toezicht, procesvoorstel overdracht tussen oude en nieuwe raad van toezicht
- Afronding wervingsproces raad van toezicht en passage statuten bij notaris

9 Bijlage 3 Onderwerpen Raad van Toezicht 2021 (vanaf 1-8-2021)

De raad van toezicht kwam in 2021 vier keer bijeen, nl. op 29-9, 19-10, 18-11 en 20-12. De vergaderingen verliepen deels fysiek en deels online, via MS Teams.

September 2021
- Startbijeenkomst raad van toezicht SWV PPO en VO Zeeuws-Vlaanderen
- Kennismaking
- Besloten overdracht vanuit de voormalige raad van toezicht SWV VO
- Werkwijze vergaderingen

Oktober 2021
- Bevindingen recent inspectieonderzoek bestuur en SWV VO
- Start ondersteuningsklassen vo/vso
- Managementrapportage SWV VO
- Verdere uitwerking governance
- Jaarplanning en jaarplan
- Traject ontwikkeling nieuw ondersteuningsplan
- Opzet kennis- en inwerkmiddag november

November 2021
- Kennis- en inwerkmiddag nieuwe raad van toezicht met o.a. presentaties over
  - Taken samenwerkingsverband
  - Verbeteraanpak Passend Onderwijs
  - Ontwikkeling nieuw ondersteuningsplan 2022-2026
  - Jaarplan 2022
  - Financiën, systematiek, begroting en programma's
  - Hoe steekt de bekostiging in elkaar? Hoe zit de begroting in elkaar?
  - Ondersteuning in het basisonderwijs en rol begeleiders passend onderwijs
  - Samenwerking VO/VSO in de praktijk
  - Project 'Kansrijk'
  - Ondersteuningsklassen op de VO-locaties
  - Ondersteuningstoewijzing
  - Toelaatbaarheidsverklaringen en procedure aanvragen

December 2021
- Ontwikkeling begroting 2022 en vervolgtraject
- Terugkoppeling opbrengsten kennis- en inwerkmiddag 18 november jl. – inventarisatie aanknopingspunten
- Planning ondersteuningsplan
- Contact met ondersteuningsplanraden – samenstelling OPR
- Inspectierapport vierjaarlijks onderzoek VOZV 28 september 2021
- Accountantsverslag 2020 (Van Ree Accountants)

10 Grondslagen van waardering, activa, passiva en resultaatbepaling

Grondslagen

Algemeen
De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's.
De algemene grondslag voor de waardering van activa en passiva, alsmede voor het bepalen van het resultaat, is de verkrijgingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

De grondslagen voor de jaarrekening zijn gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek (boek 2, titel 9) en de richtlijnen van de Raad van Jaarverslaggeving (RJ660).

Vergelijking voorgaand jaar
Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers van het voorgaande jaar aangepast opgenomen, alsmede de goedgekeurde begroting over het huidige jaar.

Waardering van activa en passiva

Vorderingen
De vorderingen worden opgenomen tegen nominale waarde, voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen
De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van het bestuur.

Algemene reserve
De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het samenwerkingsverband en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de toegerekende baten en de werkelijke gemaakte lasten.

Bestemmingsreserves
Er worden geen bestemmingsreserves aangelegd.

Voorzieningen
Er worden geen voorzieningen aangelegd.

Langlopende schulden
Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De op korte termijn (binnen één jaar) verschuldigde aflossingen worden opgenomen onder de kortlopende schulden.

Kortlopende schulden
De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

Continuïteit
Het bestuur is zich bewust van de (financiële) situatie van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen. Het eigen vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen is ultimo 2021 weliswaar nog positief, maar voor het boekjaar 2022 en navolgende boekjaren wordt een negatief resultaat begroot.

Op basis van de gemaakte afspraken met de aangesloten schoolbesturen is voorzien in aanvullende bijdragen ter dekking van de begrote exploitatietekorten om te komen tot een sluitende (meerjarige)exploitatie. De jaarrekening 2021 is derhalve opgesteld op basis van continuïteit.

11 Balans per 31 december 2021

Balans na winstbestemming

1	**Activa**				
		31-12-2021 EUR		31-12-2020 EUR	
	Vaste Activa				
1.1	Immateriële vaste activa	0		0	
1.2	Materiële vaste activa	0		0	
1.3	Financiële vaste activa	0		0	
	Totaal vaste activa		0		0
	Vlottende activa				
1.4	Voorraden	0		0	
1.5	Vorderingen	36.918		31.296	
1.6	Effecten	0		0	
1.7	Liquide middelen	334.951		712.869	
	Totaal vlottende activa		371.869		744.165
	Totaal activa		371.869		744.165

2	**Passiva**				
		31-12-2021 EUR		31-12-2020 EUR	
2.1	Eigen Vermogen	145.809		566.246	
2.2	Voorzieningen	0		0	
2.3	Langlopende schulden	0		0	
2.4	Kortlopende schulden	226.060		177.918	
	Totaal passiva		371.869		744.165

12 Staat van baten en lasten 2021

Staat van Baten en Lasten

Baten

		2021 EUR	Begroot 2021 EUR	2020 EUR
3.1	Rijksbijdragen	6.511.979	6.349.038	6.417.116
3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies	0	0	0
3.3	College-, cursus-, les- en examengelden	0	0	0
3.4	Baten werk in opdracht van derden	0	0	0
3.5	Overige baten	0	0	445.703
	Totaal baten	6.511.979	6.349.038	6.862.819

Lasten

		2021 EUR	Begroot 2021 EUR	2020 EUR
4.1	Personeelslasten	134.109	134.750	133.487
4.2	Afschrijvingen	0	0	0
4.3	Huisvestingslasten	2.850	3.000	3.274
4.4	Overige lasten	131.167	146.522	63.442
4.5	Doorbetalingen aan schoolbesturen	6.661.228	6.476.341	6.543.582
	Totaal lasten	6.929.354	6.760.613	6.743.785
	Saldo baten en lasten	-417.376	-411.575	119.034
5	**Financiële baten en lasten**	-3.061	-200	-278
	Resultaat	-420.437	-411.775	118.756
6	**Belastingen**	0	0	0
7	**Resultaat deelnemingen**	0	0	0
	Resultaat na belastingen	-420.437	-411.775	118.756
8	**Aandeel derden in resultaat**	0	0	0
	Nettoresultaat	-420.437	-411.775	118.756
9	**Bijzonder/Buitengewoon resultaat**	0	0	0
	Totaal resultaat	**-420.437**	**-411.775**	**118.756**

13 Kasstroomoverzicht 2021

Kasstroomoverzicht

	31-12-2021 EUR	31-12-2020 EUR
Saldo Baten en Lasten	-417.376	119.034
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen	0	0
Mutaties voorzieningen	0	0
Veranderingen in vlottende middelen		
Voorraden	0	0
Vorderingen	-5.622	-29.765
Schulden	48.141	14.010
Totaal Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-374.857	103.280
Ontvangen interest	0	0
Betaalde interest	-3.061	-278
	-3.061	-278
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-377.918	103.002
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in materiële vaste activa	0	0
Investeringen in immateriële vaste activa	0	0
Desinvesteringen in immateriële vaste activa	0	0
Investeringen in deelnemingen en/of samenwerkingsverbanden	0	0
Desinvesteringen in deelnemingen en/of samenwerkingsverban	0	0
Mutaties leningen	0	0
Overige investeringen in financiële vaste activa	0	0
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Nieuw opgenomen leningen	0	0
Aflossing langlopende schulden	0	0
Totaalkasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Overige balansmutaties	0	0
Mutatie liquide middelen	**-377.918**	**103.002**

14 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Toelichting op de onderscheiden posten van de balans

Vorderingen

		31-12-2021	31-12-2020
1.5	**Vorderingen**	EUR	EUR
1.5.1	Debiteuren	9.516	29.766
1.5.2	OCW	0	0
1.5.3	Groepsmaatschappijen	0	0
1.5.4	Andere deelnemingen	0	0
1.5.5	Leerlingen	0	0
1.5.6	Overige overheden	0	0
1.5.7	Overige vorderingen	12.702	0
1.5.8	Overlopende activa	14.700	1.531
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	0	0
		36.918	31.297

De post overlopende activa bestaat uit:

Vooruitbetaalde kosten verzekering	0	1.531
Vooruitbetaalde kosten project HBG	14.700	0
	14.700	1.531

Liquide middelen

		31-12-2021	31-12-2020
1.7	**Liquide middelen**	EUR	EUR
1.7.1	Kasmiddelen	0	0
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	334.951	712.869
1.7.3	Deposito's	0	0
1.7.4	Overige gelden onderweg	0	0
		334.951	712.869

Eigen vermogen

		Stand per 1-1-2021	Resultaat	Ov. mutaties	Stand per 31-12-2021
2.1	**Eigen Vermogen**	EUR	EUR	EUR	EUR
2.1.1	Algemene reserve	566.246	-420.437	0	145.809
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	0	0	0	0
		566.246	-420.437	0	145.809

Langlopende schulden

		Stand per 1-1-2021	Stand per 31-12-2021	Looptijd >1 jaar	Looptijd <1 jaar
2.3	**Langlopende schulden**				
2.3.5	Overige langlopende schulden	0	0	0	0
		0	0	0	0

Kortlopende schulden

		31-12-2021	31-12-2020
2.4	**Kortlopende schulden**	EUR	EUR
2.4.1	Kredietinstellingen	0	0
2.4.2	Vooruitgefactureerde en -ontvangen termijnen OHW	0	0
2.4.3	Crediteuren	15.401	14.187
2.4.4	OCW	0	0
2.4.5	Schulden aan groepsmaatschappijen	0	0
2.4.6	Schulden aan andere deelnemingen	0	0
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	0	0
2.4.8	Schulden ter zake van pensioenen	0	0
2.4.9	Overige kortlopende schulden	0	0
2.4.10	Overlopende passiva	210.659	163.731
		226.060	177.918

Uitsplitsing

2.4.10.1	Vooruitontvangen schoolbijdragen	0	0
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	168.682	126.927
2.4.10.3	Vooruitontvangen investeringssubsidies	0	0
2.4.10.4	Vooruitontvangen termijnen	0	0
2.4.10.5	Vakantiegeld en -dagen	0	0
2.4.10.6	Accountants- en administratiekosten	5.800	5.546
2.4.10.7	Rente	0	0
2.4.10.8	Overige	36.176	31.258
	Overlopende passiva	210.659	163.731

De post overige overlopende passiva bestaat uit:

Bankkosten/rentekosten 4e kwartaal	135	43
Kosten gemene rekening	31.615	29.492
Overige	4.427	1.723
	36.176	31.258

Model G

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule (Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a)

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	De prestatie is ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking	
					geheel uitgevoerd en afgerond	nog niet geheel afgerond
Subsidieregeling begaafde leerlingen po en vo	HBL19139	16-11-2019	265.892	199.419		X
			265.892	199.419		

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule (regeling ROS art. 13, lid 2 sub b)

G2-A: aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing	Ontvangen t/m verslagjaar	Totale lasten	Te verrekenen verslagjaar
			0	0	0	0
			0	0	0	0

G2-B: doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Kenmerk	Datum	Bedrag toewijzing	Saldo 01-01-2021	Ontvangen in verslagjaar	Lasten in verslagjaar	Totale lasten t/m 31-12-2021	Saldo nog te besteden ultimo verslagjaar
			0	0	0	0	0	0
			0	0	0	0	0	0

15 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Baten

Overheidsbijdragen

3.1	**Rijksbijdragen**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	6.487.261	6.308.516	6.411.097
3.1.2	Overige subsidies OCW	24.717	40.522	6.019
		6.511.979	6.349.038	6.417.116
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	0	0	0
3.1.2.2	Niet-geoormerkte subsidies	24.717	40.522	6.019
		24.717	40.522	6.019

3.2	**Overige overheidsbijdragen en -subsidies**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen en subsidies	0	0	0
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	0	0	0
		0	0	0

3.5	**Overige baten**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
3.5.1	Verhuur	0	0	0
3.5.2	Detachering personeel	0	0	0
3.5.3	Schenking	0	0	0
3.5.4	Sponsoring	0	0	0
3.5.5	Ouderbijdragen	0	0	0
3.5.6	Overige	0	0	445.703
		0	0	445.703
	Uitsplitsing:			
	Ontvangen bijdragen vo-scholen	0	0	445.703
	Overige	0	0	0
		0	0	445.703

Lasten

4.1	**Personeelslasten**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
4.1.1	Lonen en salarissen	95.692	97.000	94.547
4.1.2	Overige personele lasten	38.417	37.750	38.940
4.1.3	Af: uitkeringen	0	0	0
		134.109	134.750	133.487
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	0	0	0
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	35.404	35.000	38.021
4.1.2.3	Overig	3.013	2.750	918
		38.417	37.750	38.939

De post Personeel niet in loondienst bestaat uit:	2021	Begroot 2021	2020
	EUR	EUR	EUR
Extern personeel	9.794	10.000	9.632
Extern personeel administratie	15.228	16.500	14.713
Extern personeel controller	10.382	8.500	13.676
	35.404	35.000	38.021

De post Overig bestaat uit:	2021	Begroot 2021	2020
	EUR	EUR	EUR
Scholing	2.371	0	138
Reis- en verblijfskosten	0	750	0
Overig	642	2.000	780
	3.013	2.750	918

4.2	**Afschrijvingen**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
4.2.1	Immateriële vaste activa	0	0	0
4.2.2	Materiële vaste activa	0	0	0
		0	0	0

4.3	**Huisvestingslasten**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
4.3.1	Huur	2.850	3.000	2.850
4.3.2	Verzekeringen	0	0	0
4.3.3	Onderhoud	0	0	424
4.3.4	Energie en water	0	0	0
4.3.5	Schoonmaakkosten	0	0	0
4.3.6	Heffingen	0	0	0
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	0	0	0
4.3.8	Overige	0	0	0
		2.850	3.000	3.274

4.4	**Overige lasten**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
4.4.1	Administratie en beheerslasten	49.708	79.500	36.894
4.4.2	Inventaris, apparatuur	4.507	2.500	4.758
4.4.3	Dotatie overige voorzieningen	0	0	0
4.4.4	Overige	76.953	64.522	21.790
		131.167	146.522	63.442

De post Administratie en beheerslasten bestaat uit:	2021	Begroot 2021	2020
	EUR	EUR	EUR
Accountantskosten	5.911	5.000	5.634
Deskundigenadvies	0	7.000	977
Telefoonkosten	237	1.000	326
Portikosten / Drukwerk	136	250	133
Kantoorbenodigdheden	216	250	0
Beheer en bestuur	0	0	0
PR en Marketing	0	5.000	0
Onkostenvergoedingen Raad van Toezicht	13.804	20.000	19.046
Overige kosten organisatie en beheer	29.404	41.000	10.778
	49.708	79.500	36.894

Uitsplitsing Accountantskosten:			
Honorarium onderzoek jaarrekening	5.911	5.000	5.634
Honorarium andere controleopdrachten	0	0	0
Honorarium fiscale adviezen	0	0	0
Honorarium andere niet-controledienst	0	0	0
	5.911	5.000	5.634

De post overige overige lasten bestaat uit:	2021	Begroot 2021	2020
	EUR	EUR	EUR
Abonnementen	1.076	1.000	1.393
Representatie	910	500	476
Ondersteuingsplan OPR	1.171	1.000	100
Verzekeringen	1.531	1.500	1.531
Lasten project HBG	24.717	40.522	6.019
Lasten OZA traject	47.547	20.000	12.271
	76.953	64.522	21.790

4.5	**Doorbetalingen aan schoolbesturen**	2021	Begroot 2021	2020
		EUR	EUR	EUR
4.5.1	**Verplichte afdrachten OCW**			
4.5.1.1	vso	2.969.226	2.903.010	2.817.915
4.5.1.2	Lwoo	835.880	803.370	1.290.261
4.5.1.3	Pro	1.011.065	993.258	1.022.471
4.5.2	**Doorbetaling op basis van 1 februari**			
4.5.2.1	vso	66.712	18.637	0
4.5.3	**Overige doorbetalingen aan schoolbesturen**	1.778.345	1.758.066	1.412.935
		6.661.228	6.476.341	6.543.582

De post Overige doorbetalingen aan schoolbesturen bestaat uit:	2021	Begroot 2021	2020
	EUR	EUR	EUR
Overdracht VO populatiebekostiging LWOO	1.243.472	1.223.193	662.935
Overdracht VO budget lichte ondersteuning	265.690	265.690	460.000
Overdracht VO budget zware ondersteuning	269.183	269.183	290.000
	1.778.345	1.758.066	1.412.935

Financieel en buitengewoon

		2021	Begroot 2021	2020
5	**Financiële baten en lasten**	EUR	EUR	EUR
5.1	Rentebaten	0	0	0
5.2	Resultaat deelnemingen	0	0	0
5.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en beleggingen	0	0	0
5.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	0	0	0
5.5	Rentelasten (-/-)	-3.061	-200	-278
		-3.061	-200	-278
6	**Belastingen**	0	0	0
7	**Resultaat deelnemingen**	0	0	0
8	**Aandeel derden in resultaat**	0	0	0
9	**Bijzonder/Buitengewoon resultaat**	0	0	0

16 Diverse bijlagen

16.1 Overzicht verbonden partijen

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2021	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen vermogen 31-12-202021	Resultaat jaar 2021	Art 2: 403 BW	Deelname	Consolidatie
				EUR	EUR	ja/nee	%	ja/nee
VO Zeeuws Vlaanderen	Stichting	Terneuzen	4	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	nee
Ozeo	Stichting	Middelburg	4	n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	nee
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Zeeuws Vlaanderen	Stichting	Terneuzen		n.v.t.	n.v.t.	nee	n.v.t.	nee

16.2 Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Geen vermeldingen.

16.3 Gebeurtenissen na balansdatum

Geen vermeldingen.

16.4 Bestemming van het exploitatieresultaat

Overeenkomstig de grondslagen is het resultaat over 2021 van € 420.437 negatief onttrokken aan de algemene reserve.

16.5 Wet Normering Topinkomens (WNT)

WNT- verantwoording 2021 Stichting Samenwerkingsverband VO Zeeuws-Vlaanderen.

Per 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Samenwerkingsverband VO Zeeuws-Vlaanderen. Het voor Stichting Samenwerkingsverband VO Zeeuws-Vlaanderen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2021 € 209.000 (bezoldigingsmaxima 2021 onderwijs).

bedragen x € 1	Q. Videler
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01- 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5000
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 42.468
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.824
Subtotaal	*€ 50.292*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 104.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Totale bezoldiging	**€ 50.292**
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2020

bedragen x € 1	Q. Videler
Functiegegevens	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,5000
Dienstbetrekking?	nee
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 42.717
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 7.052
Subtotaal	*€ 49.769*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 100.500
Totale bezoldiging	**€ 49.769**

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

bedragen x € 1	J.H. Mulder	G.A.M. de Bruijckere	A.J.M. van Pamelen	M.M.J. van de Velde	P.A.W. Sebregts
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Vice voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07	01/01 - 31/07
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 2.100	€ 1.750	€ 1.750	€ 1.500	€ 2.100
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 18.288	€ 12.192	€ 12.192	€ 12.192	€ 12.192
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.

Gegevens 2020

bedragen x € 1	J.H. Mulder	G.A.M. de Bruijckere	A.J.M. van Pamelen	M.M.J. van de Velde	P.A.W. Sebregts
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Vice voorzitter
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 3.600	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.600
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 30.150	€ 20.100	€ 20.100	€ 20.100	€ 20.100

1d. Topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam topfunctionaris	Functie	
P.J. de Witte	Voorzitter bestuur	01/01 - 31/12
F. van Esch	Penningmeester bestuur	01/01 - 31/12
Th.J. Hut	Lid bestuur	01/01 - 31/07
E.C. Roijers	Interim voorzitter RVT	01/08 - 31/12
E.S.A. Lots	Lid RVT	01/08 - 31/12
A. van der Zijden	Lid RVT	01/08 - 31/12
I. de Vries	Lid RVT	01/08 - 31/12
J.S. de Regt	Lid RVT	01/11 - 31/12

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

17 Controle verklaring

Pagina 1

Pagina 2

Pagina 3

Pagina 4

18 Ondertekening jaarstukken

Vastgesteld door het bestuur te Terneuzen op …….... 2022

……

……

……

…….. ……..

Goedgekeurd door de Raad van Toezicht op ……2022

……

……

……

……..……..

……..……..

……..……..

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Nieuwland Parc 301-302
2952 DD Alblasserdam

T (078) 303 30 34
drechtsteden@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 81071442

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen te Terneuzen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen op 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2021 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Zeeuws-Vlaanderen zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants Drechtsteden BV.
Op al onze diensten zijn de SRA-Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht.
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2021 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5 lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het

Onderwijscontroleprotocol OCW 2021. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2021, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die

voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Alblasserdam, 29 juni 2022
Van Ree Accountants

Was getekend

J. Berkouwer MSc RA